

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Povinné srážky z příjmů fyzických osob

Compulsory Deductions from Income of Individuals

Student:

Monika Štěpánková

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.

Ostrava 2014

Zadání bakalářské práce

Student: **Monika Štěpánková**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202R049 Účetnictví a daně**
Specializace: **00 Účetnictví a daně**
Téma: **Povinné srážky z příjmů fyzických osob**
Compulsory Deductions from Income of Individuals

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Současná právní úprava
 3. Srovnání s novou daňovou reformou
 4. Analýza dopadů na konkrétním případě
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda mzdové účetní 2013*. 23. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 576 s. ISBN 978-80-7263-800-0.
- PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a příjmů ze závislé činnosti v roce 2013*. 21. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 424 s. ISBN 978-80-7263-798-0.
- VANČUROVÁ, Alena a Stanislav KLAZAR. *Sociální a zdravotní pojištění – úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 121 s. ISBN 978-80-7357-381-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Povinné srážky z příjmů fyzických osob vypracovala samostatně pod vedením Ing. Zuzany Rylové, Ph.D. a uvedla jsem v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje v souladu se směrnicí Ekonomické fakulty Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě o zásadách pro vypracování závěrečných prací.“

V Ostravě, dne 9. 5. 2014

Monika Štěpánková

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Ing. Zuzaně Rylové, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

Obsah

Obsah.....	3
1 Úvod.....	5
2 Současná právní úprava	7
2.1 Daň z příjmů fyzických osob	7
2.1.1 Poplatníci daně z příjmů fyzických osob	7
2.1.2 „Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou	7
2.1.3 Základ daně a daňová ztráta	7
2.1.4 § 6 Příjmy ze závislé činnosti	8
2.1.5 § 7 Příjmy ze samostatné činnosti	8
2.1.6 § 8 Příjmy z kapitálového majetku	9
2.1.7 § 9 Příjmy z nájmu	9
2.1.8 § 10 Ostatní příjmy	10
2.1.9 § 16 Sazba daně	10
2.1.10 Solidární zvýšení daně	10
2.1.11 Slevy na dani	10
2.1.12 Správa daně z příjmů	11
2.2 Sociální pojištění	14
2.2.1 Historie sociálního pojištění	14
2.2.2 Současná podoba sociálního pojištění	15
2.2.3 Správa sociálního pojištění	16
2.3 Zdravotní pojištění	18
2.3.1 Historie zdravotního pojištění	18
2.3.2 Současná podoba zdravotního pojištění	19
2.3.3 Správa zdravotního pojištění	20
3 Srovnání s případným zavedením nové daňové reformy	22
3.1 Reforma veřejných financí	22
3.2 Projekt Jednoho inkasního místa	23
3.2.1 Cíl projektu	25
3.2.2 Cesty pro dosažení optimálního cíle	26
3.2.3 IT podpora	28

3.2.4	eGovernment	30
3.2.5	Hlavní faktory přinášející úspory	33
4	Zobrazení dopadu na konkrétním případě	36
4.1	Měsíční zúčtování mezd u zaměstnanců	36
4.1.1	Paní Alena Nováková	36
4.1.2	Paní Blanka Nováková	37
4.1.3	Paní Claudie Nováková	38
4.2	Roční zúčtování příjmů u osob samostatně výdělečně činných	41
4.2.1	Pan Alois Nový	42
4.2.2	Pan Bohuslav Nový	43
4.2.3	Pan Ctirad Nový	44
4.3	Srovnání ročních odvodů u zaměstnanců a OSVČ	45
4.4	Měsíční zúčtování mezd u zaměstnanců od roku 2015	49
4.4.1	Paní Daniela Nováková	49
4.4.2	Paní Emanuela Nováková	50
4.4.3	Paní Františka Nováková	52
4.5	Porovnání výše odvodů za zdaňovací období 2014 a 2015	54
5	Závěr	58
	Seznam použité literatury	60
	Seznam zkratk	63
	Seznam obrázků	65
	Seznam tabulek	65
	Seznam grafů	65
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	66

1 Úvod

Bakalářská práce na téma povinné srážky z příjmů fyzických osob je vypracována za účelem srovnání současného stavu legislativy, odvodu přímých srážek z příjmů fyzických osob a budoucího případného zavedení Jednoho inkasního místa v rámci připravované daňové reformy. Abychom se mohli pustit do komparace těchto dvou období a následně shrnout klady a zápory připravovaného projektu, vymezíme si v první kapitole nejdůležitější pojmy daného tématu. Shrňme současný stav daně z příjmů fyzických osob, sociálního a zdravotního pojištění, jeho výše a způsob odvodů z pozice zaměstnanců i zaměstnavatelů. V následující kapitole si přiblížíme projekt Jednoho inkasního místa, důvody jeho zavedení a případný vliv na administrativní zátěž orgánů státní správy a zda povede k úsporám nákladů u plátců či poplatníků. Ve čtvrté části bakalářské práce budeme hovořit pomocí čísel a na výpočtu si ukážeme, k jakým změnám dojde ve výši povinných odvodů z příjmů a jaký to bude mít vliv na důchod spotřebitele a výslednou cenu práce.

K pochopení současného stavu právní legislativy a toho proč je potřeba nová daňová reforma si připomeneme krátce vývoj daňového systému České republiky. Se vznikem samostatného Českého státu musely být přijaty také nové zákony, konkrétněji daňové zákony, které nově oddělily sociální pojištění od daně z příjmů. Sociální pojištění bylo sloučeno s daní ze mzdy v padesátých letech minulého století. V těchto letech vykazovala Československá republika podprůměrné hodnoty a to ve výši sazby daně z příjmů v rámci Evropy, ale také OECD. Do roku 2008 bylo v praxi používáno progresivní zdanění příjmů. V letech 1993 až 2004 se sazba daně pohybovala v rozmezí 15 – 47 %. Od roku 2005 si mohli oddechnout movitější občané, protože rozmezí sazby daně se zúžilo na 15 – 32 %. Následně v roce 2006 byla snížena sazba daně i pro skupinu obyvatel s nejnižšími příjmy a to na 12 %. Opomenula jsem zmínit rok vstupu České republiky do Evropské unie, ve kterém logicky musela přijít daňová reforma v rámci sjednocení daňového práva. V tomto roce byly přijaty nové zákony o dani z přidané hodnoty a spotřebních daních, které se ve větší míře staly účinné zpětně. V roce 2006 jsou již v platnosti další významné změny, jako je nahrazení vybraných nezdanitelných částí základu daně slevami na dani, zvýšení procenta výdajových paušálů a také zákon o registračních pokladnách. Jak jsem již zmínila, od roku 2008 je v platnosti rovná daň z příjmů ve výši 15 %. To s sebou nese i změny ve vymezení základu daně, které jsou nově navýšené o sociální a zdravotní pojištění. Jako určitou formu kompenzace můžeme považovat zvýšení částek slev na dani. Následující roky se nesou ve znamení stabilizace

veřejných rozpočtů a opakovaném zvyšování a snižování sazeb povinných odvodů, které trvají dodnes. Nakonec si můžeme snad jen přát, aby nová vláda našla recept na stabilizování rozpočtu České republiky.

Pro rychle se měnící politickou situaci v zemi a neustálé schvalování a oddalování daňových zákonů a doprovodných předpisů bych svou práci uzavřela k prvnímu měsíci roku 2014. Jestliže dojde k posunu judikatury ohledně Jednoho inkasního místa či jiného tématu obsaženého v bakalářské práci, budu dodatečně doplňovat tyto skutečnosti do jednotlivých kapitol.

Cílem závěrečné práce je celková analýza projektu Jednoho inkasního místa a následné predikce silných a slabých stránek projektu. Pro dosažení stanoveného cíle jsem si vybrala metodu kompilace dat z odborné literatury, časopisů, internetových stránek a denního tisku a to z důvodů zachování aktuálnosti práce. Následně jsem pomocí deskripce nastínila současný stav legislativy v rámci zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákona č. 592/1992 Sb. o pojistném na veřejné všeobecné zdravotní pojištění, zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů a zákona č. 458/2011 Jedno inkasní místo.

2 Současná právní úprava

2.1 Daň z příjmů fyzických osob¹

2.1.1 Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

Podle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, účinného od 1.1. 2014 jsou poplatníky daně z příjmů fyzických osob daňoví rezidenti České republiky a daňoví nerezidenti. Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují (pobývají zde alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce). Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Poplatníci jsou daňovými nerezidenty, pokud nesplňují výše uvedené podmínky, nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.

2.1.2 „Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou

- a) příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- d) příjmy z nájmu (§ 9),
- e) ostatní příjmy (§ 10)².

Příjmem se rozumí příjem peněžitý i nepeněžitý dosažený i směnou. Dále se v zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v § 3 odst. 4 vymezují příjmy, které nejsou předmětem daně a v § 4 se uvádějí příjmy od daně osvobozeny a za jakých podmínek. Tyto příjmy se neuvádějí do daňového přiznání.

2.1.3 Základ daně a daňová ztráta

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů.

¹ Zákon č. 586 ze dne 18. prosince o daních z příjmů

² § 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy v § 7 až 10 je rozdíl ztrátou.

2.1.4 § 6 Příjmy ze závislé činnosti

Za závislou práci můžeme považovat práci, která je vykonávána za mzdu, plat či jinou odměnu zaměstnavatele na předem určeném pracovišti v pracovní době. Podle zákoníku práce je závislá činnost vykonávána na základě pracovněprávního vztahu. „V rámci pracovněprávních vztahů vzniká smluvní vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.“³ Z těchto vztahů nadále plynou povinnosti jak na straně zaměstnanců jakožto podřízených, tak na straně zaměstnavatelů – nadřízených.

Mezi základní povinnosti zaměstnavatele vůči svým zaměstnancům patří odvod záloh na daň z příjmů fyzických osob, odvody na sociální pojištění a zdravotní pojištění.

Odvody daně z příjmů fyzických osob zaměstnavatel odvádí na základě § 38h podle ZDP, nebo stanoví tzv. srážkovou daň podle § 6 odst. 4 ZDP. Zaměstnavatel je povinen danit srážkou, nepřesáhl-li příjem zaměstnance plynoucí z dohody o provedení práce hranici 10.000,- korun za kalendářní měsíc. Při výpočtu tyto příjmy nejsou navyšovány o povinné odvody na zdravotní a sociální pojištění zaměstnavatele. Zaměstnavatel, který takto srazí daň ze mzdy, ji odvede svému místně příslušnému správci daně do konce kalendářního měsíce po kalendářním měsíci, ve kterém byl povinen srážku provést. V následujícím roce provede vyúčtování na formuláři zveřejněném MFČR. V ostatních případech zaměstnavatel odvede zálohy na daň vypočtené pomocí tzv. superhrubé mzdy. Superhrubá mzda je hrubá mzda navýšená o 25 %, o pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na stání politiku zaměstnanosti, dále o 9 % na zdravotní pojištění, které je povinen odvádět zaměstnavatel za své zaměstnance. Vypočtené zálohy je zaměstnavatel povinen odvést do 20. dne následujícího měsíce a dále je povinen podat za své zaměstnance vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za uplynulý rok.

2.1.5 § 7 Příjmy ze samostatné činnosti

- a) Osoby samostatně výdělečně činné mají taktéž povinnost odvádět povinné odvody ze svých příjmů. Tyto příjmy si na rozdíl od zaměstnanců mohou snížit o výdaje

³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Mzdy 2012*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 780 s. ISBN 978-80-7357-749-0. Dostupné také na WWW: <http://www.danarionline.cz/archiv/vysledky-hledani/30/?query=Odm%C4%9Bna+jednatel&perpage=10>

na dosažení, zajištění a udržení příjmů, které prokáží pomocí daňové evidence nebo účetnictví. Pokud podnikatel nevede účetnictví a chce si zjednodušit vykazování výdajů, může uplatnit tzv. výdajové paušály, které v roce 2014 činí:

- b) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného,
- c) 60 % z příjmů z živnostenského podnikání, s výjimkou příjmů ze živnostenského podnikání řemeslného,
- d) 40 % z příjmů z jiného podnikání než ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a než z živnostenského podnikání nebo z příjmů z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem, anebo z příjmů z jiné samostatné činnosti; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800.000 Kč,
- e) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600.000 Kč.

2.1.6 § 8 Příjmy z kapitálového majetku

Nejčastějšími příjmy z kapitálového majetku jsou úroky a jiné výnosy z peněžních prostředků na vkladovém účtu, podíly na zisku z majetkového podílu na akciové společnosti, na společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti, výnosy z držby cenných papírů apod.

2.1.7 § 9 Příjmy z nájmu

Dříve známe jako příjmy z pronájmu. Nájem chápeme jako vzájemnou dohodu mezi pronajmatelem a nájemcem sepsanou v nájemní smlouvě, která umožňuje nájemci za úplatu po dohodnutou dobu používat konkrétní věc movitého či nemovitého charakteru.⁴ U těchto příjmů si může poplatník uplatnit buď výdaje prokazatelně vynaložené na zajištění a udržení příjmů, a nebo si může uplatnit výdaje ve výši 30 % z příjmů, nejvýše však do částky 600.000 Kč.

⁴ §2201 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

2.1.8 § 10 Ostatní příjmy

Jako ostatní příjmy chápeme všechny příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku a nejsou to příjmy zahrnuté v § 6 až 9. Nejčastěji jsou ostatními příjmy peněžní prostředky plynoucí z příležitostného nájmu, z převodu vlastní nemovitosti, bytu či nebytového prostoru.

2.1.9 § 16 Sazba daně

Sazba daně pro příjmy fyzických osob je 15 % ze základu daně. Výpočet základu daně se však pro jednotlivé příjmy značně liší. Zdaňovacím obdobím je nově pouze kalendářní rok.

2.1.10 Solidární zvýšení daně

Nově od roku 2013 v rámci daňového balíčku vlády, bylo zavedeno solidární zvýšení daně. A to ve výši 7 % z kladného rozdílu mezi příjmy použitými pro výpočet daně a čtyřnásobkem průměrné stanovené měsíční mzdy pro zálohy na daň nebo čtyřiceti osmi násobkem za zdaňovací období. Pro rok 2014 je průměrná měsíční mzda podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení 25.942 Kč. Osob samostatně výdělečně činných se toto opatření dotkne až na konci roku při podávání daňového přiznání. Zaměstnancům, kterým bude stanovena vyšší hrubá mzda než 103.768 Kč, bude solidární zvýšení odvedeno společně se zálohou na daň. Zaměstnancům, kterým bude solidární daň vypočtena a následně odvedena, vznikne v následujícím roce povinnost podat si daňové přiznání za rok, ve kterém solidární daň byla stržena. Daňová přiznání tak za tyto poplatníky nebude podávat zaměstnavatel.⁵

2.1.11 Slevy na dani

Podle § 35 Zákona o dani z příjmů mají zaměstnavatelé nárok na slevu daně ve výši 18.000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením a 60.000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením. Všichni poplatníci mají nárok na tzv. základní slevu a tou je sleva na poplatníka v částce 24.840 Kč a ve stejné výši také může uplatnit slevu na manželku (manžela) ve společně hospodařící domácnosti, jejichž příjem není větší než 68.000 Kč. Je-li navíc partner držitelem průkazu ZTP/P tato částka se zdvojnásobí. Základní sleva pro invalidní poplatníky činí 2.520 Kč, rozšířená sleva na invaliditu se také zdvojnásobí na částku 5.040 Kč. Sleva pro držitele průkazu ZTP/P je 16.140 Kč a studenti platící daň z příjmů si mohou odečíst částku 4.020 Kč. Daňové zvýhodnění na dítě žijící ve společně

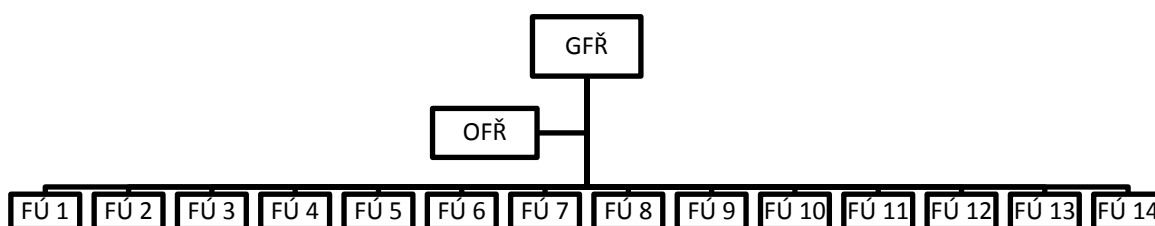
⁵ Portál POHODA. *Solidární zvýšení daně* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/solidarni-zvyseni-dane/>

hospodařící domácnosti je 13.404 Kč. Jedině u tohoto zvýhodnění může poplatníkovi vzniknout daňový bonus, který mu bude vyplacen při vyšší částce než 100 Kč ale maximálně do hranice 60.300 Kč.⁶

2.1.12 Správa daně z příjmů⁷

Veškeré daně tvořící daňovou soustavu České republiky spravuje finanční správa, u daní spotřebních, ekologických a daně z přidané hodnoty za pomoci celní správy. Finanční správa náleží do rezortu Ministerstva financí. Dále je tvořena Generálním finančním ředitelstvím (GFŘ), Odvolacím finančním ředitelstvím s celorepublikovou působností sídlícím v Brně, čtrnácti finančními úřady a specializovaným finančním ředitelstvím. Tato podoba organizační struktury finanční správy vstoupila v platnost v roce 2013. Přeměna struktury finanční správy je přípravou na zavedení projektu JIM. V minulosti, kdy proběhla

2-1: Organizační struktura finanční správy

studie potřebnosti zavedení Jednoho inkasního místa, bylo uspořádání daňové správy následující: GFŘ, 8 finančních ředitelství, 199 finančních úřadů.

Rozsah působnosti daňové správy definuje následující přehled činností:

- Registrace daňových subjektů - zahrnuje registrační řízení, evidenci daňových subjektů, bez registrační povinnosti, správu plných mocí, vedení daňové informační schránky, řízení o místní příslušnosti, správu osobních účtů a evidenci plateb a další doplňkové činnosti.

⁶ §35 zákona 586/1992 Sb., zákona o daních z příjmů

⁷ Ministerstvo financí České republiky. *Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM)* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

- Vyměřování a výběr daní - zahajuje přípravné řízení, zpracovává daňová řízení, vyměřuje a dohlíží na platbu daní, vede správní rozhodování.
- Kontrola - do této oblasti spadá samozřejmě daňová kontrola, činnosti vedoucí k vyměření, zpracovávání stanovisek pro správu daní, ukládání záznamní povinnosti, analyticko-vyhledávací činnost a výběr subjektů ke kontrole a řízení dle správního řádu. Důležitost následné kontroly daňových subjektů dokazuje hodnota 8,4 mld. Kč následně doměřených v roce 2012.
- Správa nedoplatků a vymáhání - obsahuje evidenci nedoplatků k vymáhání, vyhledávací činnost a přípravné fáze zajištění daní, podporu právních úkonů a následné vymáhání.
- Opravné prostředky - dohlíží na práva daňových subjektů v rámci daňového řádu.
- Procesy řízení organizace.
- Ekonomické procesy.
- Procesy metodiky a legislativy.
- Procesy IT.
- Doplnkové činnosti.

Celkový chod finanční správy zajišťuje přes 11 tisíc pracovníků s průměrnou měsíční mzdou 26.958 Kč.⁸ K hlavním výhodám současného stavu správy daní patří centrální registr daňových subjektů, propojení a vzájemná komunikace s úřady veřejné správy a delegace místní příslušnosti. Klientský přístup, který umožňuje podání a platbu na kterémkoliv finančním úřadu. Možnost závazného posouzení pro poplatníky, kteří si nejsou jistí ve výpočtech. Prevence kontrol, která zveřejňuje nejčastější pochybení daňové správy a faktické prověřování při kontrolní činnosti, které vedou k odhalení fiktivních plnění pomocí výsledků třetích osob a dotazování. K dalším výhodám bezpochyby patří informační technologie, i když do dalších let je potřeba jejich modernizace a důslednější způsob využívání. K technologiím používaným při správě daní se řadí automatizovaný daňový informační systém, daňová informační schránka, analyticko-vyhledávací software IDEA a umožnění daňovým subjektům elektronického podání pomocí datové schránky.

Naopak hlavní nedostatky jsou spatřovány v hojném využívání papírových dokumentů, například při registraci, kdy následně pracovníci musí informace zadávat

⁸ Česká daňová správa. *Výroční zpráva České daňové správy* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-20]. Dostupné z WWW: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-vysledky-cinnosti/VZ_CDS_2012_CJ.pdf

do systému, a to vyžaduje časovou i administrativní zátěž. Nebo ne všechny informace, které si může daňový plátce vyžádat, mají elektronickou podobu a s tím souvisí nízká míra informovanosti. Jako vysoce neefektivní a nákladný je označen systém osobního daňového účtu. V současné legislativě jsou mezery, které se projevují negativně na činnosti finančních úřadů. Například velká koncentrace daňových subjektů s místní příslušností k jednomu finančnímu úřadu a s tím spojená nemožnost dostatečné a pravidelné kontroly a také značná vytíženosti finančních orgánů v období března až července.

Výtěžnost finanční správy ve výběru všech daní v roce 2012 byla 98,14 %. O 322 milionů korun bylo vybráno více na dani z příjmů fyzických osob. A o 414 milionů korun se navýšila daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. K nárůstu přispělo ukončení dopadu mimořádných odpisů a také povodňová stokoruna, naopak daň srazilo zvyšování objemu výdajů stanovených procentem z příjmů a vysoký počet uplatňování daňového zvýhodnění na dítě.

2.1: Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob v letech 2008 – 2012 (v mil. Kč)⁹

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Daňové inkaso	17749	5565	7987	2939	3261
Předepsáno	18065	2618	10439	2920	2828
Výtěžnost	98,3	212,6	76,5	100,7	115,3

V tabulce můžeme vidět, že v roce 2012 oproti roku 2008 klesla předepsaná daň z příjmů FO o více než 15 mld. Kč. Ale i při těchto číslech je stále největším příspěvkem do státního rozpočtu po DPH a dani z příjmů PO. Za hlavní příčinu tak vysokého propadu daně bych viděla světovou ekonomickou krizi v roce 2008 a také dlouhodobě nepříznivé prostředí pro malé a střední podnikatele.

⁹ Česká daňová správa. *Výroční zpráva České daňové správy* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-20]. Dostupné z WWW: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-vysledky-cinnosti/VZ_CDS_2012_CJ.pdf

2.2 Sociální pojištění

2.2.1 Historie sociálního pojištění¹⁰

Vznik sociální pomoci potřebným se vyvíjel samostatně v každé zemi. V dnešní době tedy můžeme vidět značné rozdíly v sociálním pojištění daného státu a taky v postavení občanů k této solidární pomoci. V židovské tradici je chápána charita jako určitá náboženská povinnost. V pilířích islámu, je také zakotveno pravidlo, že z vybraných daní jsou vypláceny dávky pro chudé, sirotky, vdovy či důchodce. Na území nynější Číny se již od 10. stol. n. l. stavěly domovy pro seniory a veřejné nemocnice.

V Evropě, zejména v té střední, byla sociální odpovědnost přesunuta na církev, která poskytovala přístřeší či almužnu potřebným. Později byla sociální pomoc poskytována hornickým bratrstvům, která zajišťovala značný přísun prostředků do státní pokladny. Byly vydávány tzv. hornické řády, zajišťující pomoc horníkům po úraze, při nemoci, nebo při chudobě. S průmyslovou revolucí koncem 18. století vznikla naléhavá potřeba zabezpečit velký počet obyvatel, nejlépe hromadně a organizovaně. Následně byly vydány penzijní normály, které zakládaly nárok na dávky pro sirotky, vdovy, pro zaměstnance, kteří se po letech uspokojivé práce stali neschopnými další fyzické zátěže. V 80. letech 19. století byly přijaty Taafeho zákony, které se často pozměňovaly. Těmito zákony se nemocenské pojištění stalo obligatorním pojištěním, kterým je dodnes. Pojištění zajišťovalo například bezplatnou pomoc při porodu, taktéž i lékařské ošetření a nemocenské dávky při pracovní neschopnosti, která trvala více než 3 dny ve výši minimálně 60 % obvyklé denní mzdy. Dne 30. října 1924 byl přijat zákon č. 221/1924 Sb. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, zejména pro dělnické profese. Tento zákon se stal základním kamenem pro dnešní podobu sociálního systému. Výběr a výplatu pojistného zajišťoval státní úřad sociálního zabezpečení (SÚSZ). Takové administrativní sjednocení přineslo značné ekonomické úspory, které se mohly dále vlévat do systému.

Všeobecná deklarace lidských práv, schválená Organizací spojených národů 10. prosince 1948 také vyzývá k solidárnosti. V článku 22 se píše: „Každý člověk má jako

¹⁰ Česká správa sociálního zabezpečení. *80 let sociálního pojištění* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-18]. Dostupné z WWW: http://www.cssz.cz/NR/ronlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf

člen společnosti právo na sociální zabezpečení a nárok na to, aby mu byla národním úsilím i mezinárodní součinností a v souladu s organizací a s prostředky příslušného státu zajištěna hospodářská, sociální a kulturní práva, nezbytná k jeho důstojnosti a k svobodnému rozvoji jeho osobnosti.“¹¹

2.2.2 Současná podoba sociálního pojištění¹²

Sociální zabezpečení v České republice je nástrojem pro zmírnění sociálních nerovností mezi občany. Zajišťuje důstojný život občanům ve stáří, v těžkých životních situacích a při dlouhodobé pracovní neschopnosti. Sociální systém je významným příjmem i výdajem do státního rozpočtu. Bohužel v posledních letech je trendem stále se zvyšující schodek mezi příjmy a výdaji. Náklady ČSSZ za rok 2012 činily 34,5 % celkových výdajů státního rozpočtu Česka. Sociální zabezpečení je v kompetenci Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany pro všechny ozbrojené složky ČR, Ministerstvo vnitra spravuje pojistné všem příslušníkům vězeňské služby, Ministerstvo financí pro zaměstnance celní správy a soustava České a okresní správy sociálního zabezpečení pro ostatní občany. Tyto orgány mají ve své kompetenci vymáhání, vyplácení, správu, vyměření výše pojistného a také lékařskou posudkovou službu.

Pojistné na sociální zabezpečení se platí v pravidelných intervalech. Je tvořeno třemi složkami

- nemocenské pojištění,
- důchodové pojištění,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Nemocenské pojištění se vyplácí při krátkodobém výpadku příjmů, zapříčiněno nemocí či mateřstvím. U zaměstnanců vzniká účast ze zákona, OSVČ si mohou platit nemocenské pojištění dobrovolně.

Naopak důchodové pojištění se vyplácí při dlouhodobě nepříznivých životních situacích občanů, vyplácí se z něj starobní, invalidní, sirotčí, vdovský nebo vdovecký důchod. Občané výdělečně činní jsou povinni platit důchodové pojištění, pokud jim to rozsah

¹¹ <http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/vseobecna-deklarace-lidskych-prav.pdf>

¹² Česká správa sociálního zabezpečení. *Důležité údaje platné pro sociální zabezpečení v roce 2014* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-22]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2013/dulezite-udaje-platne-pro-socialni-zabezpeceni-v-roce-2014.htm>

výdělečné činnosti stanoví. Dobrovolně účastní mohou být občané po dovršení 18 let, pokud jinak nejsou povinni platit pojistné. V rámci důchodového pojištění jsou přesně definovány životní období občanů, kteří sice nemusejí platit pojistné, ale tato doba se jim započítává do potřebných dob pojištění za určitých podmínek. Do náhradní doby pojištění spadají například

- osoby, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let v období před r. 2010,
- osoby vedené v evidenci úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci,
- osoby konající vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě,
- osoby pečující osobně o dítě ve věku do čtyř let.

Príspevek na státní politiku zaměstnanosti je využíván především pro činnost úřadů práce ČR, pro zajištění rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce.

Vyměřovací základ zaměstnanců se rovná měsíční hrubé mzdě. Z takto stanoveného vyměřovacího základu zaměstnavatel strhne zaměstnanci 6,5 % na důchodové pojištění a sám odvede dalších 25 % za svého zaměstnance. Celkovou částku je zaměstnavatel povinen odvést na OSSZ do 20. dne následujícího kalendářního měsíce po kalendářním měsíci kdy srážky provedl. Dále je povinen zaměstnavatel hlásit vznik či ukončení pracovněprávního vztahu a podávat měsíční hlášení o odváděné částce. OSVČ si vyměřovací základ může stanovit sama, nesmí být však nižší než 50 % daňového základu

2.2.3 Správa sociálního pojištění

Trvalým krédem České správy sociálního zabezpečení je být moderní, rychlou a klientsky orientovanou institucí, která plní definované prioritní úkoly. Úspěšnost výběru pojistného je 99,04 %. ČSSZ poskytuje služby 8,5 milionům klientů, jedná se zejména o tyto činnosti.

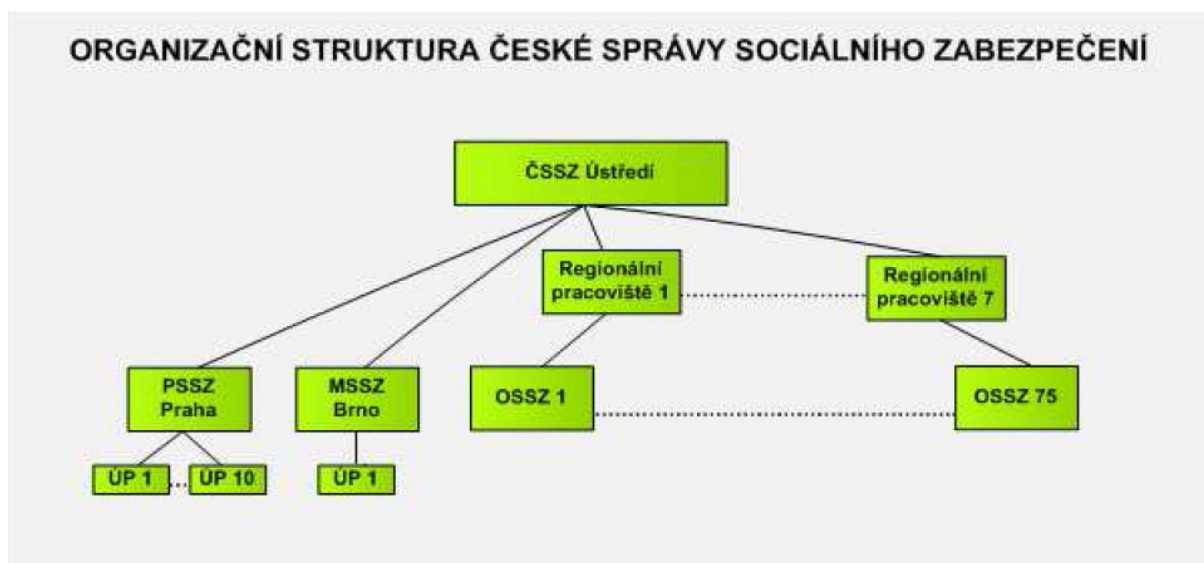
- Registraci subjektů k sociálnímu pojištění a správa registrů identifikuje následujících 13 procesů. Přihlášení, změny, opravy a odhlášení z registru zaměstnavatelů, oznámení o nástupu a skončení zaměstnání, změny a opravy v registru pojištěnců, oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti,

přihlášení OSVČ na důchodové pojištění pro vedlejší SVČ, oznámení o ukončení SVČ, přihlášení a odhlášení OSVČ z nemocenského pojištění, přihlášení osob k dobrovolné účasti na důchodovém pojištění občanů a určení příslušnosti k právním předpisům.

- Sběr ostatních nárokových údajů pro důchodové a nemocenské pojištění zahrnuje zpracování evidenčních listů důchodového pojištění, ročního přehledu o důchodovém pojištění OSVČ, dalších nárokových podkladů důchodového pojištění, příloh k žádosti o dávku nemocenského pojištění a dalších nárokových podkladů nemocenského pojištění.
- Výběr pojistného na sociální pojištění obsahuje zpracování příchozích plateb, stanovení předpisů a odvodů měsíčního pojistného pro zaměstnavatele a pojistného na důchodové a nemocenské pojištění pro OSVČ. Spravuje konta zaměstnavatelů a OSVČ na NP, DP a dobrovolném pojištění. Ostatní činnosti spojené s výběrem pojistného, účetnictvím a statistiky.
- Kontrolní činnost u zaměstnavatelů zajišťuje výběr subjektu pro kontrolu a následnou přípravu, zahájení, provedení a ukončení kontroly. Také poskytuje kontrolní činnost při aplikaci právních předpisů EU.
- Vymáhání je složeno ze zahájení procesu vymáhání, správní exekuce, soudního výkonu rozhodnutí, řízení o povolení splátek dlužného pojistného a penále, o prominutí penále, o námitkách do výkazu nedoplatek, zajišťuje pohledávky i s mezinárodním prvkem, uplatňuje pohledávky v dalším řízení a zabezpečuje odpis nedobytných pohledávek.

U ČSSZ můžeme vidět více nedostatků. Hlavními jsou dosud nezavedený online účet pro plátce sociálního zabezpečení, malý počet elektronických podání, vydávání papírových neschopenek, složitý systém zpracování opravných přehledů OSVČ a nerovnoměrná zátěž během roku pro zaměstnance správy sociálního zabezpečení. Mezi silnější činnosti můžeme zařadit detailní vyhodnocování kont zaměstnavatelů, automatické předávání informací mezi agendou výběru nemocenského pojištění a agendou vyměřování a správy dávek nemocenského pojištění, plošné pokrytí kontrolovaných subjektů. Také můžeme vyzdvihnout poučení subjektů při kontrolách a školení pro mzdové účtárny zaměstnavatelů.

2-2: Organizační struktura České správy sociálního zabezpečení¹³

2.3 Zdravotní pojištění

2.3.1 Historie zdravotního pojištění¹⁴

Za první pokus o nějakou organizaci zdravotnictví můžeme považovat vyhlášky a nařízení, které byly vydávány v souvislosti s velkou morovou epidemií v 17. století a měly zmírnit dopady moru a zamezit jeho dalšímu šíření. Další významný průlom byl v renesanci, kdy byl velký zájem o poznání lidského těla a tyto nové poznatky se mohly dále šířit pomocí knihtisku. Prvně bylo zdravotnictví sjednoceno pod centralizovanou správu v době Marie Terezie a Josefa II. „V patentech Generálního medicínského řádu 1752 pro Moravu a 1753 pro Čechy byla stanovena pevná pravidla pro veškerý lékařský personál od lazebníků, ranhojičů, okulistů až po lamače a řezače močových kamenů.“¹⁵ V dobách Rakouska-Uherska byl přijat zákon č. 68 o veřejné zdravotní službě. Následovalo prvorepublikové Československo, ve kterém byl zdravotní systém rozšířen. V tehdejší době existovala téměř 300 zdravotních pojišťoven a byla pojištěna asi polovina obyvatelstva. Z pojištění byla hrazena základní zdravotní péče lékařů a veřejných nemocnic. V roce 1951 byl zaveden Semaškův model po vzoru SSSR. Povinnost platit povinné zdravotní pojištění zanikla a zdravotní péče byla zcela v kompetenci státu. S pádem socialistického režimu padl také

¹³ Ministerstvo financí České republiky. *Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM)* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

¹⁴ EIM, Josef. *Vývoj zdravotního systému v ČR*. Brno, 2008. Diplomová práce. Masaryková univerzita, Právnická fakulta, Katedra národního hospodářství.

¹⁵ EIM, Josef. *Vývoj zdravotního systému v ČR*. Brno, 2008. Diplomová práce. Masaryková univerzita, Právnická fakulta, Katedra národního hospodářství, str. 18.

dosavadní model zdravotní politiky a připravovala se reforma péče o zdraví. Vše pod záštitou Ústavu národního zdraví, který navrhl opět zavést povinné zdravotní pojištění, organizační změny systému a kladl také velký důraz na solidaritu občanů a prevenci. Také se snažil motivovat poskytovatele zdravotní péče o komplexnější a kvalitnější poskytování služeb. V letech 1992 – 1996 probíhala velká privatizace zdravotnictví pod dojmem zkvalitnění služeb občanů a menších finančních nároků státu. V popředí byla také myšlenka, že kvalita výkonu by měla být přímo úměrná příjmům poplatníka. V dalších letech však byla privatizace zastavena a české zdravotnictví se dodnes nedokázalo vyrovnat s důsledky této doby.

2.3.2 Současná podoba zdravotního pojištění

Účast na zdravotním pojištění vzniká všem osobám, které mají trvalý pobyt na území ČR nebo osobám, které nemají trvalý pobyt na území ČR, ale jsou zaměstnanci zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR. Zákon však vymezuje za koho pojištění platí stát, jsou to například

- nezaopatřené děti,
- příjemce rodičovského příspěvku,
- ženy na mateřské a rodičovské dovolené,
- uchazeče o zaměstnání,
- osoby pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi.

Zdravotní pojištění je vybíráno na úhradu zdravotní péče, kterou pomáhá spolufinancovat stát. Vyměřovací základ pro výpočet výše zdravotního pojištění je stanoven stejně jako u sociálního pojištění. Osoby samostatně výdělečně činné platí 13,5 % ze stanoveného základu. U zaměstnanců je zatížení placení pojistného menší, platí pouze 1/3 z 13,5 % a zbylé 2/3 doplácí zaměstnavatel. Stejně jako u sociálního pojištění odvádí zaměstnavatel pojistné jak za svého zaměstnance, tak za sebe na příslušnou zdravotní pojišťovnu, kterou je zaměstnanec povinen nahlásit v den nástupu. Zaměstnavatel je povinen odvést tuto částku do 20. kalendářního dne po kalendářním měsíci po učiněné srážce pojistného.

2.3.3 Správa zdravotního pojištění¹⁶

Řízení, vymáhání, výplata a stanovení výplaty pojistného mají na starost jednotlivé zdravotní pojišťovny, kterých je v Česku šest. Všechny tyto pojišťovny jsou sdruženy ve svazu zdravotních pojišťoven ČR a spadají do resortu Ministerstva zdravotnictví.

Veškerá činnost zdravotních pojišťoven je vymezena v následujícím přehledu.

- Registrace subjektů, přesněji pojištěnců – novorozenců, pojištěnců, u kterého je číslo pojištěnce jiné než rodné číslo, plátců. Změna údajů pojištěnce, plátce, změna zdravotní pojišťovny, přerušení pojistného vztahu s pojištěncem, ukončení pojistného vztahu, poskytování služeb a informací pojištěncům a plátcům pojistného, ukončení evidence plátce, verifikace dat a zpracovávání podkladů do centrálního registru plátců.
- Výběr pojistného na zdravotní pojištění se skládá ze stanovení předpisu a odvodu pojistného OSVČ, zaměstnavatelem, osob bez zdanitelných příjmů, výběr pojistného a s ním spojená správa účtů, verifikace pohledávek, výkaznictví, přerozdělení pojistného.
- Kontrola zahrnuje sestavení plánů kontrol a jeho vyhodnocení, kontrolu platby pojistného a plnění dalších informačních povinností, součinnost s ostatními oprávněnými orgány při kontrolách.
- Vymáhání představuje vystavení výkazů nedoplatků, umožnění úhrad dluhů ve splátkách, vedení prvoinstančního správního řízení, žádosti o snížení pokut, penále a přírážek k pojistnému, použití mimořádných opravných prostředků při správním řízení. Zajišťuje exekuční vymáhání pohledávek, uplatňování pohledávek v dalším řízení a odpis pohledávek.

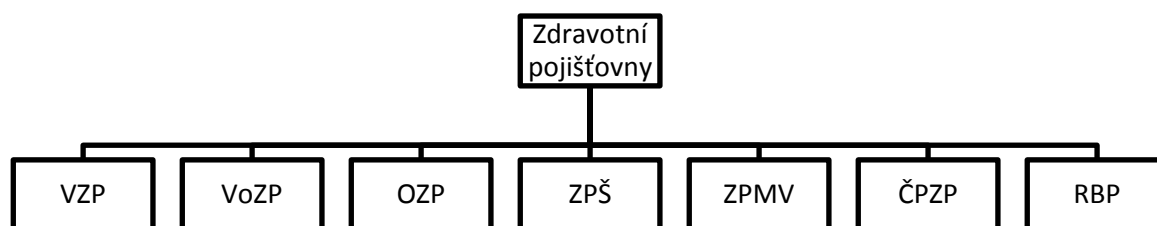
Na dobré úrovni probíhá komunikace se zahraničními zdravotními pojišťovnami a Centrem mezistátních úhrad, prevence při odhalování spekulativního zaměstnávání a nastavení kontrolních mechanismů pro vyhledávání účelového čerpání zdravotní péče, převážně cizinců z třetích zemí. Dobře organizovaná je také spolupráce pojišťoven při předávání informací. Je zaveden jednotný formulář pro registraci napříč jednotlivými pojišťovnami. Pojišťovny zajišťují také kvalitní služby klientům. Nabízejí například platbu

¹⁶ Ministerstvo financí České republiky. *Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM)* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

kartou na pobočkách, mají call centra, pokročilou elektronickou komunikaci, pomáhají předcházet penalizacím, určují formu vymáhání dle finanční situace dlužníka. Pro zaměstnance zdravotních pojišťoven je vyvinut motivační systém pro maximální výběr pojistného, také jsou pevně stanovené ukazatele pro provedení kontrol u plátců.

Naopak téměř při každé činnosti zdravotních pojišťoven můžeme narazit na nedostatečnou propojenost s finančními úřady a správou sociálního zabezpečení. Stále převládá přenos dat v papírové formě. Malou část elektronického podání OSVČ a sledování účtů on-line umožňuje pouze Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra. Zdravotní pojišťovny mají stanovené rozdílné pravidla pro kontrolní činnost a pro odpis pohledávek, neposkytují dostatečnou informovanost zejména cizincům a OSVČ a v malé míře je využívána daňová exekuce. Dále je spatřen problém v neindividuální identifikaci zaměstnanců a z toho vyplývající chybovost u hromadných plateb. Vše umocňuje nejednotná koordinační role Ministerstva zdravotnictví.

2-3: Organizační schéma zdravotních pojišťoven

3 Srovnání s případným zavedením nové daňové reformy

3.1 Reforma veřejných financí¹⁷

Vláda Ing. Mirka Topolánka již nadále nechtěla přihlížet narůstání veřejného zadlužení a dospěla k názoru, že bez reformy veřejných financí nepůjde zastavit a dále snížit tempo narůstání dluhu. Označila stav veřejných financí za nejzávažnější makroekonomický problém a uznala, že je nezbytné zahájit reformu co nejdříve. Snížení vládního deficitu, redukce a zefektivnění vládních výdajů, zjednodušení daňového systému, reforma důchodového a zdravotnického systému byly označeny za hlavní cíle reformy. Následně ministerstvo financí přišlo s myšlenkou uskutečnit změny v letech 2007 až 2017 ve třech pilířích.

- I. Věcný záměr nového zákona o dani z příjmů
- II. Návrh daňového řádu
- III. Jedno inkasní místo

Realizace prvního pilíře nastala v letech 2007 – 2010, ke změnám došlo zejména v oblasti daňové soustavy. „Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů“ byl schválen k 1. lednu 2008, bylo pozměněno celkem 46 zákonů, jeden zákon byl zcela zrušen a také byla zavedena ekologická daň. V rámci ekologické daně se nově odvádí daň ze zemního a ostatních plynů, z pevných paliv a elektřiny. Nově byla o 4 % body navýšena snížená sazba daně. Započal také trend snižování daně z příjmů právnických osob. Byla zavedena tzv. superhrubá mzda, to znamená rozšíření zdanění o sociální a zdravotní pojištění, tedy o příjem, který vlastně není nikdy příjmem zaměstnance. V danění fyzických osob došlo k zásadní změně, a to zrušení progresivní sazby daně a zavedení rovné daně ve stále platné výši 15 %. Aby tyto změny byly lépe přijaty občany dochází k navýšení slev na daní a daňového zvýhodnění na děti, narostl také limit pro výplatu daňového bonusu. Byl zrušen minimální základ daně pro fyzické osoby a navýšena hranice pro daně vybírané srážkou na 7 000 Kč.

Druhá etapa probíhající v letech 2010 – 2013 přinesla zvýšení sazby DPH pro nižší sazbu z 9 na 15 % a pro vyšší sazbu daně z 19 na 21 %. Také došlo k navýšení spotřebních daní, dálničních známek, srážkové daně pro příjmy ze zemí označené za daňové ráje. Prostředky do státní pokladny měla nově přinést také povodňová daň, účinná pouze pro rok 2011, která spočívala ve snížení slevy na poplatníka o 100 Kč. A v roce 2013 zavedení

¹⁷ Wikipedie. *Reforma veřejných financí* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-02-02]. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Reforma_ve%C5%99ejn%C3%BDch_financ%C3%AD

solidární zvýšení daně o 7 % a zrušení uplatnění tzv. základní slevy pro starobní důchodce. Pro podnikatele byl nově zaveden paušál pro uplatnění výdajů za motorová vozidla, ale také nastalo velké omezení výdajových paušálů stanovením určitého stropu. Dále podnikatelé, kteří uplatňují výdaje paušálem, nemohou uplatňovat slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě. Všechny změny od roku 2010 nebyly pouze negativního rázu, ale došlo k nárůstu slev na dani a zvýšení sociální podpory pro obyvatelstvo.

Dle mého názoru vede zvětšování rozsahu výhod pro sociálně slabé obyvatelstvo pouze ke stagnaci národní ekonomiky a prohlubování veřejného dluhu. Tímto jsou znehodnoceny všechny úspory dosažené reformou veřejných financí. Vláda by měla naopak vytvořit příznivé prostředí pro malé a střední podnikatelé, které bych označila za hybnou sílu české ekonomiky. Zabránila by tak stále populárnějšímu „zaměstnávání na černo“ či rozšiřujícímu se Švarc systému. Tím by nadále mohla zvyšovat odváděné částky pojistného a daně z příjmů do státního rozpočtu.

Konečná etapa reformy veřejných financí započala s příchodem roku 2014, kdy vstoupil v platnost nový občanský zákoník, ve kterém je zakotven také Obchodní zákoník. Zde jsou modernizovány všechny občanskoprávní vztahy a rekodifikováno soukromé právo. Mezi hlavní změny, které přicházejí s novým občanským zákoníkem v souvislosti s daňovou soustavou je zrušení daně dědické a darovací, bezúplatná plnění se nově budou danit v rámci daně z příjmů. Daň z převodu nemovitosti je nově spravována zákonným opatřením Senátu č. 340/2013 Sb. o dani z nabytí nemovitých věcí. Také se zvýšila hranice pro odpočet darů na 15 % a zvýšil se limit pro osvobození příjmů u příležitostných činností. Ale naopak se snížila částka pro povinnou registraci k dani z přidané hodnoty na 750.000 Kč. V nadcházejících letech by měly, v oblasti daně z příjmů, nastat výraznější změny, a to právě v souvislosti se zavedením Jednoho inkasního místa.

3.2 Projekt Jednoho inkasního místa¹⁸

Za začátek projektu Jednoho inkasního místa můžeme považovat protlačení „Záměru sloučení orgánů daňové a celní správy a sloučení výběru daní a pojistného na veřejnoprávní

¹⁸ Wikipedie. *Reforma českých veřejných financí 2007* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-02-02]. Dostupné z WWW:http://cs.wikipedia.org/wiki/Reforma_%C4%8Desk%C3%BDch_ve%C5%99ejn%C3%BDch_financ%C3%AD_2007

pojištění“¹⁹ tehdejšími ministrem financí, projednání s rozpravou na schůzi vlády České republiky dne 20. prosince 2006. Na základě tohoto jednání, ve stejný den premiér Ing. Mirek Topolánek usnesením vlády č. 1462 vyzývá ministry financí, zdravotnictví, práce a sociálních věcí, aby do 30. června roku 2007 předložili návrh na sloučení výběru daní a pojistného a vyhodnotili dopady na jednotlivé systémy angažující se při dosavadní správě a výběru těchto dávek.²⁰ Následně až 3. listopadu 2008 předseda vlády schvaluje program vytvoření Jednoho inkasního místa a dále vyzývá k předložení implementačního plánu, sepsání věcného záměru a ukládá ministru financí zabezpečit financování realizace projektu, vše k 31. květnu 2009.²¹ „Koncepce vytvoření Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM), kterou vzala na vědomí vláda usnesením č. 377 ze dne 24. května 2010“²² obsahuje popis organizační koncepce projektu JIM a první nástin harmonogramu realizace projektu, který by měl proběhnout v několika časových úsecích. Za prvé vyhodnocení dříve zadáných zakázek proveditelnosti projektu a to

- „Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM)“, kterou zpracovávala společnost Deloitte Advisory, s. r. o., která mimo jiné doporučila projekt realizovat,
- „Implementace moderního, jednotného inkasního místa“ vypracovaným světovou bankou.

Za druhé k reorganizaci daňové správy by mělo dojít k 1. lednu 2012 a následně sjednocený výběr sociálního, zdravotního pojištění a daní by se měl realizovat od 1. ledna 2013. Připojení celních orgánů do projektu JIM by mělo být reálné o rok později.

Jak již víme, výše zmíněný harmonogram navržený vládou ČR byl příliš smělý a začátek skutečné reorganizace a přípravy Správy sociálního zabezpečení, zdravotních pojišťoven a finančních úřadů můžeme zaznamenat až s příchodem roku 2014.

¹⁹ Vláda České republiky. *Program schůze vlády České republiky 20. prosince 2006* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/D3DAA1B7D215D649C1257245003723F1

²⁰ Ministerstvo financí České republiky. *Usnesení vlády ČR č. 1462/2006* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2006/usneseni-vlady-c-1462-8802>

²¹ Ministerstvo financí České republiky. *Usnesení vlády ČR č. 1336/2008* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2008/usneseni-vlady-c-1336-8801>

²² Ministerstvo financí České republiky. *Harmonogram* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/harmonogram>

3.2.1 Cíl projektu²³

Cílem projektu podle zprávy světové banky jsou:

- Zlepšení účinnosti bude dosaženo snížením zátěže spojené s plněním předpisů a správních nákladů; snížením počtu úřadů výběru příjmů; a funkčních organizací.
- Zlepšení efektivity a motivace k platbě příjmů vyžadují nový postoj k plnění předpisů, tzn. posun od kultury kontroly ke kultuře služeb, prosazování dobrovolného plnění předpisů; zlepšení služeb klientům; větší využívání informací od třetích subjektů a analýzu rizik jako základ daňové kontroly a vymáhání.
- Snížení nákladů na plnění předpisů, bude dosaženo automatizací činností a kvalitní komunikací mezi zainteresovanými organizacemi.
- Zjednodušená a racionalizovaná správa příjmů bude možná díky větší specializaci a funkčnímu zaměření; zvýšené transparentnosti správy příjmů a strategickému řízení pro organizaci.
- Kvalifikované pracovní síly se musí stát klíčovým aktivem JIM tak, že bude zajištěn nábor a výběr na základě klíčových kompetencí; JIM zajistí strategii kariérního postupu, která bude zaměstnance lákat a udržovat jejich vysokou kvalitu a nabídne atraktivní a kolegiální pracovní prostředí.
- Omezení kontaktu mezi plátcí a orgány správy příjmů bude zajištěno plánovaným posunem zaměření od geografického k funkčnímu; optimalizací sítě úřadů na regionální úrovni; centralizovaným zpracováním podání, plateb a účetnictví a cílenými službami zaměřenými na segmenty daňových poplatníků a rizika.
- A konečně, plné využití moderních technologií bude vyžadovat, aby se JIM stal jakýmsi průkopníkem plnohodnotného využívání (e-government); aby využívání elektronických podání a elektronických zpracování bylo běžnou praxí; aby úřady jejichž funkce v oblasti příjmů budou realizovat JIM (ČSSZ a zdravotní pojišťovny) měly zajištěn efektivní přístup k údajům o příjmech; aby

²³ Ministerstvo financí České republiky. *Implementace moderního jednotného inkasního místa (JIM)* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

se zefektivnilo využívání informací třetích stran pro účely správy příjmů; a aby plátcí měli zajištěn bezpečný přístup k vlastním informacím.

3.2.2 Cesty pro dosažení optimálního cíle²⁴

Hlavními změnami pro dosažení optimálního stavu jednoho inkasního místa a jeho plné funkčnosti je vytvoření rovných podmínek pro všechny daňové subjekty a tím přispívat k ideálnímu konkurenčnímu prostředí. Naopak by se měla zvýšit zátěž nepoctivých daňových subjektů formou vyšších sankcí a postihů. Pro odhalování nečestných plátců, by se měly plně využívat informace třetích stran, například pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob, je tato kontrola plně dostačující k odhalení řady nepřesností či zamlčení některých skutečností. Kontrola od stolu však není dostačující pro větší daňové subjekty, u těch je na místě kontrola v terénu a jí předcházející analýza rizik. Analýza rizik by měla spočívat ve vypracování určitého koncepčního rámce na základě předcházejících zkušeností zaměstnanců daňové správy, vypracování rizikových skupin plátců a upozornění na jiné viditelné znaky nepoctivých plátců. Kontrole také mohou předcházet preventivní opatření v podobě informačních kampaní, upomínkových mailů či telefonátů, které se jeví jako levnější alternativa fyzických kontrol v terénu. Pro daňové subjekty by se měly zásadně zlepšit podmínky pro platbu daní a jiných odvodů. Poskytování služeb jednotným inkasním místem, by mělo být na vysoké úrovni za pomoci vytvoření interních i externích moderních webových služeb s příjemným a přehledným uživatelským prostředím. Zajišťující veškeré potřebné informace pro podání správného daňového přiznání pomocí důmyslných interaktivních formulářů, které by zajistily minimalizaci chybovosti. Přehled aktuálních znění zákonů a upozornění na zásadní změny. Spuštění konsolidované registrace a konsolidovaných daňových výkazů, které budou mít stejné zdaňovací období a základ daně pro všechny odvody zrychlí a zpřehlední inkaso všech plateb. Také by bylo žádoucí spustit call centrum pro webové a hlasové poradenství, které by doplnilo celistvost služeb, a tím by se radikálně snížil počet návštěv daňových subjektů na finančních úřadech. Po podání daňového přiznání by měly být informace přístupné plátcům v reálném čase, tím by měli uživatelé zjistit, v jaké fázi zpracovatelského procesu se jejich tvrzení nachází a jaké závěry FÚ učinil. Centralizovaný systém JIM by měl fungovat na principu jediného kontaktního místa a

²⁴ Ministerstvo financí České republiky. Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM) [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

jediného okénka pro podání, tím by se měly značně navýšit úspory z rozsahu a všechny informace by byly zpracovávány a k dostání na jednom místě. Světová banka doporučuje pro zřízení takového centralizovaného pracoviště vybrat oblast s vysokou nezaměstnaností, což by se stalo žádoucím doprovodným jevem. Pro platby bude zřízen neomezený přístup k daňovým účtům, účtům sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Platby bude možné vykonávat pouze skrz bankovní ústavy a hotovostně na poště, přes poukázky s jasně definovanými údaji o plátcích a platbě. Hotovostní platby na pobočkách úřadů JIM, by měly být minimalizovány pro transparentnost výběrů plateb a také zamezení úplatků. Zaměstnanci JIM by měli převážně pracovat s elektronickými podáními, elektronickou komunikací a tím automatizovat řadu procesů, dále by se měla zcela zamezit duplicita provozních činností, která by vedla k úsporám. Zároveň by se nemělo šetřit na školení a jiných learningových projektech. Posledním a dalo by se říci nejdůležitějším bodem k dosažení plně funkčního výběru daní a pojistného je plné využití informačních technologií, z kterých zcela jistě plyne prospěch daňovým poplatníkům i státní správě. Česká republika patří k vyspělým státům a přístup široké veřejnosti k internetu se dá více než očekávat, proto se této cesty není třeba obávat, protože projekt JIM může být přestupní stanicí k celkovému eGovernmentu.

Pro plné fungování sjednoceného inkasa do veřejných rozpočtů je zapotřebí docílit harmonizace právního rámce. Harmonizace by měla v značné míře zjednodušit organizaci a správu. Dále by měla konkretizovat a sladit výpočet základů daně pro výpočet daně z příjmů fyzických osob, pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Pro změny jsou vhodná procesní pravidla provozních postupů, která určují znaky pro identifikaci poplatníků a jejich následnou registraci. Určují, v jakém rozsahu by měl subjekt vést výkaznictví, zda postačí evidence majetku, závazků, příjmů a výdajů tedy hovoříme o daňové evidenci anebo musíme vést evidenci v plném rozsahu pomocí účetnictví. Je zapotřebí stanovit přesná pravidla nejen pro platby, ale také pro vymáhání inkasa, sankcí a penále. Konkrétní sankce za pozdní platbu, pozdní podání daňového přiznání, pozdní odvedení penále, neodvedení úplné platby, nevykazování všech příjmů, falšování výkaznictví a dokladů, by se měly vzájemně zkoordinovat, aby nevedlo k zbytečnému chaosu mezi plátcích. Některé procesy harmonizace budou zajisté obtížnější než jiné, například sladění daňových a celních operací se liší z hlediska času a sladění daňových základů pro výpočet daně z příjmů fyzických osob a pojistného je připraveno na rok 2015 a to nezávisle na tom, zda projekt JIM bude spuštěn či nikoliv. Harmonizace by také měla vést k lepší orientaci v právních předpisech pro všechny plátce a poplatníky a tímto by se dále měly minimalizovat negativní postoje občanů. Nejen,

že přehledný a stálý právní rámec uvítají veškeré daňové subjekty, ale také se zajistí menší chybovost ve vedení daňové evidence či účetnictví, která povede ke správnému stanovení a odvedení výše daně. O časové úspoře poplatníku není potřeba ani hovořit.

3.2.3 IT podpora²⁵

Základním kamenem pro optimalizaci, zamezení duplicitních činností a snadné, ale především bezpečné sdílení informací mezi zainteresovanými úřady projektu Jednoho inkasního místa je dobře nakonfigurovaný informační systém. Tvůrci studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa počítají s vytvořením zcela nového informačního systému, do kterého postupně bude implementován stávající IS ADIS a další zcela nové funkční oblasti – koncepční, legislativní, procesní, technické, provozní, správní a bezpečnostní.

Koncepční funkční oblast musí obsahovat řadu entit jako například autorizaci, správu identit, ochranu soukromí, standardizaci, musí zajišťovat také bezpečné prostředí pro všechny uživatele, ale také zároveň by měly být veřejné služby otevřené a transparentní všem. Klíčové pro koncepční oblast je napojení na Základní registry ministerstva vnitra České republiky. V rámci této oblasti by měla být spuštěná aplikace pro simulaci běžných životních ale i podnikatelských situací, které by měly do značné míry odpovédět na otázky a usnadnit daňovým subjektům správné odvedení daně. Tento projekt by se dále měl rozvíjet v podobě B2B rozhraní pro elektronickou komunikaci prostřednictvím datových schránek. Jak již bylo řečeno, velký důraz musí být kladem na bezpečný a jednoduchý přístup k veřejným službám pro obyvatele v rámci eGovernmentu. Bez ohledu na geografické členění musí být zajištěno centralizované zpracování podání, plateb a účetnictví v rámci Jednoho inkasního místa. Vše bude probíhat ve značném rozsahu tak, že je doporučen i centralizovaný tisk pro dosažení co největších úspor z rozsahu. Dále je nutno zřídit registr daňových subjektů pro jednotnou a jednoznačnou identifikaci daňových subjektů s následným vytvořením konkrétních profilů s historií plateb, rizikovosti subjektů a podobnými informacemi, které by měly v první řadě odpovédět na otázku, o jaký subjekt se jedná, zda jde o právnickou, fyzickou osobu nebo mzdovou účtárnu zaměstnavatele. U zaměstnavatelů s velkým počtem podání daňových tvrzení za své zaměstnance, by mělo být elektronické podání v nejbližší době zákonem

²⁵ Ministerstvo financí České republiky. Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM) [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

uloženou povinností pro co největší minimalizování styku pracovníků veřejné správy s papírovými formuláři.

Legislativní východiska musí navazovat a odpovídat na zákonné normy

- zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím,
- zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů,
- zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu,
- zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy,
- zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě,
- dále vyhlášky č. 469, č. 529, č. 528 z roku 2006 a jiných zákonů, norem a směrnic.

První a nutný legislativní posun by se měl uskutečnit u zaměstnavatelů s velkým počtem podání daňových tvrzení za své zaměstnance, pro které by mělo být elektronické podání DAP zákonem uloženou povinností, aby se co nejvíce omezil kontakt pracovníků veřejné správy s papírovými formuláři. Dále je nezbytné učinit posun v získávání nebo předávání informací zdravotním pojišťovnám, které jsou chápány jako samostatné právnické osoby mimo působnost státu a je pro ně dostupnost informací značně omezena.

Procesní východiska by měla zahrnovat čtyři základní podpory informačních procesů. Hlavní procesy, pokrývající základní činnosti související s výběrem daní, podpůrné procesy, řídicí procesy a vztahy s klienty, které zajišťují vzájemnou komunikaci.

Hlavní procesy – registrace, bude probíhat na základě jednotného registru subjektů pro účely správy daňových povinností a odvodů sociálního a zdravotního pojištění. Vše v rámci informačního systému Jednoho inkasního místa (IS JIM), který bude hlavním systémem projektu. Registr JIM bude navazovat na systém základních registrů (ISZR), registr obyvatel (ROB) a registr osob (ROS), pro Českou správu sociálního zabezpečení to však neznamená nutný přechod na nově vytvořený registr. Jelikož její stávající centrální registry jsou obsaženy v registrech JIM. I zdravotní pojišťovny zůstanou u svých registrů, protože na nich vedou celou výdajovou a příjmovou strukturu, která z části není v rámci JIM.

Hlavní procesy – vyměření a výběr, předpokladem pro úspěšný chod informačního systému projektu v této oblasti je povinností všech zaměstnavatelů podávat měsíční přehledy o vyměřovacích základech a odvedených částkách na sociálním a zdravotním pojištění elektronicky. Takto zpracované podklady JIM budou nadále k dispozici ČSSZ a zdravotním

pojišťovnám. Plátcí v rámci systému budou jednoznačně identifikováni a mohou skrz své účty provádět měsíční platby. ČNB bude na IS napojena a bude poskytovat potřebné informace pro zadávání plateb a bude poskytovat maximální podporu v dohledávání špatně zadaných a nespárovaných plateb.

Hlavní procesy – kontrolní činnost, vhodným systémem pro provádění kontrol je vyhledávání subjektů na základě kritičnosti prováděnou analyticko-vyhledávací činností. Zjištěné nedostatky během prováděných kontrol nadále budou využívány jako podklady pro prevenci.

Hlavní procesy – správa nedoplatků a vymáhání. Tyto procesy budou úzce spolupracovat s procesy výběru, které zajistí seznam nedoplatků a postoupených pohledávek k vymáhání. Postupy nedoplatků budou podle navrhované legislativy podléhat daňovému řádu. Mezinárodní vymáhání bude řešeno zcela odlišně kvůli rozdílné legislativě upravující tyto skutkové podstaty. Přistoupení k mezinárodnímu vymáhání je až poslední variantou po vyčerpání všech možností dle českého práva.

Řídící procesy se v nově zavedeném informačním systému Jednoho inkasního místa nikterak nezmění.

Podpůrné procesy budou zajišťovat celkovou podporu činnosti systému pro uživatele, ale také povedou odborný dohled nad IS zajišťující bezproblémový chod při krizových situacích. Nadále budou udržovat v chodu spisové a archivní služby, správu dokumentů, reklamační a námitkové řízení, agendové účetnictví.

Návrh technologické architektury musí zajišťovat přístup a správu sdílených dat JIM. Nové řešení IS musí být zcela na nezávislé platformě a musí být zabezpečen přístup uživatelů z různých prostředí. Nadále by bylo vhodné klienty rozčlenit do uživatelských skupin prostřednictvím rozsahu a způsobu využití IS.

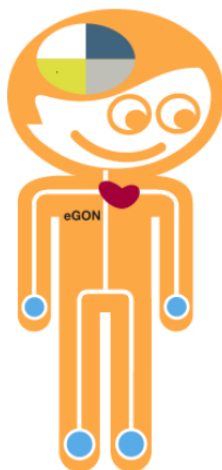
Provozní, správní a bezpečnostní východiska mohou z větší části fungovat podle současně stanovených parametrů.

3.2.4 eGovernment

Pro představu co eGovernment zahrnuje, využijeme definici Lidinského „eGovernment je využívání informačních technologií veřejnými institucemi pro zajištění výměny informací s občany, soukromými organizacemi a jinými veřejnými institucemi za účelem zvyšování efektivity vnitřního fungování a poskytování rychlých, dostupných a

kvalitních informačních služeb.“²⁶ Principy eGovernmentu jsou použity k vymezení cílového stavu informačního systému JIM, které by měly navázat na současný informační systém finanční správy IS ADIS.

3-1: eGON symbol eGovernmentu ČR²⁷

Základní orgány eGONa zajišťují čtyři životní funkce:

Mozek představuje základní registry, informační systém JIM bude pracovat s referenčními údaji ze základních registrů a vhodnou definicí vstupů poskytovaných subjekty a procesů pro jejich zpracování zamezí vyžadování nadbytečného sdělování takových údajů subjekty.

Srdce znázorňuje zákon o e-Governmentu, který bude nedílnou součástí navrhované informatické podpory procesů příjmu podání i poskytování výstupů jednoho inkasního místa využívání datových schránek jako významného nástroje pro provádění elektronických úkonů, zaručujícího doručování úředních zpráv v elektronické podobě.

Prsty představují CzechPointy, které budou využívány jako obslužná místa (kontaktního místa veřejné správy) k využívání služeb, a to zejména v oblasti poskytování vyžadovaných konkrétních údajů a výstupů ze systému JIM občanům.

Oběhová soustava znamená komunikační infrastrukturu veřejné správy (KIVS), která bude využita pro propojení informačního systému JIM s navazujícími organizacemi a dalšími institucemi veřejné a státní správy.

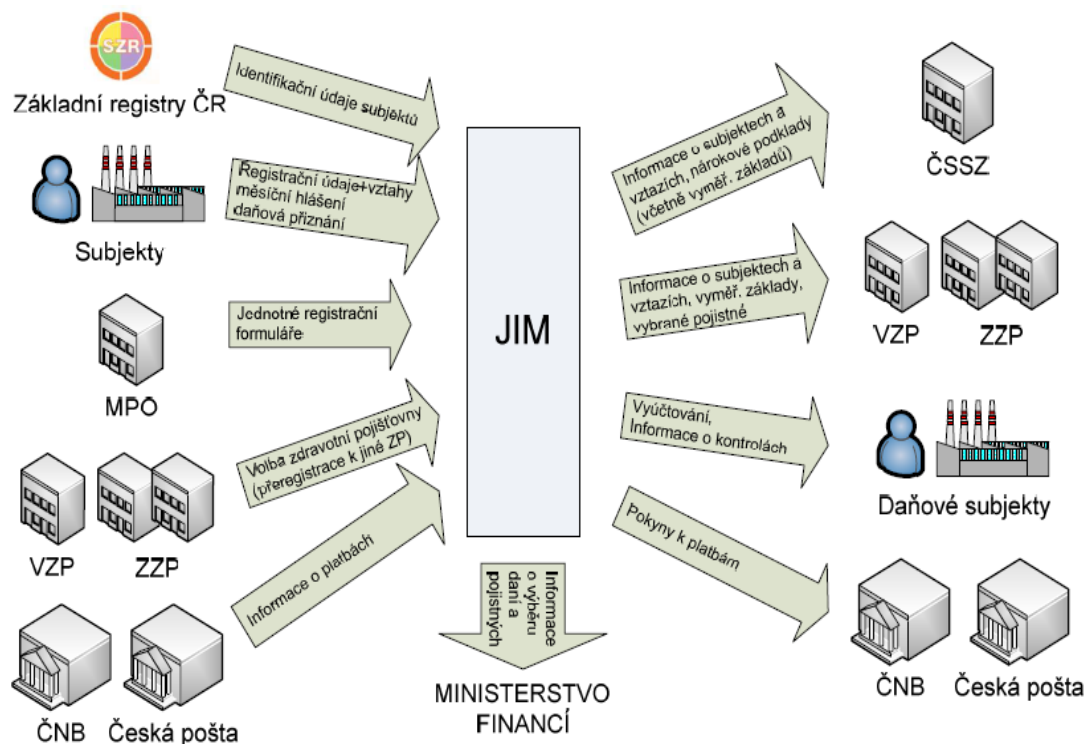
²⁶ LIDINSKÝ, Vít. *eGovernment bezpečně*. Praha : Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2462-1.

²⁷ Ministerstvo financí České republiky. *Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM)* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

Služby eGovernmentu zahrnují informační systém základních registrů (ISZR) a informační systém evidence obyvatel (AIS EO). Provozovatelem ISZR je ministerstvo vnitra a zahrnuje čtyři základní registry – registr obyvatel (ROB), registr osob (ROS), registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) a registr práv a povinností. Všechny tyto registry jsou upravené zákonem č. 111/2009 Sb. o základních registrech. Systém JIM bude tzv. agendovým informačním systémem (AIS) vzhledem k využití orgánu veřejné moci, zejména Generálnímu finančnímu ředitelství, k výběru a správě daní, sociálního a zdravotního pojištění. Napojení systému a ISZR je považováno za nezbytné, kvůli jednotnému přístupu k Živnostenskému rejstříku ARES, IS Evidenci obyvatel s územně-identifikačním registrem MPSV, které slouží pro poskytování informací při správném stanovení a výběru daní Generálnímu finančnímu ředitelství, České správě sociálního zabezpečení a veřejné zdravotní pojišťovně. Druhým produktem ministerstva vnitra je AIS EO, který bude vytvořen na základě IS EO a JIM ho bude využívat především k přístupu k záznamům rodného čísla obyvatel. Na základě rodného čísla jako hlavního identifikačního prvku bude probíhat ztotožňování zaměstnanců či pojištěnců.

Nadále k rychlému získávání informací a správnému vyhodnocování situací a stanovení správných vyměřovacích základů či výše pojistného budou využívány v potřebném rozsahu služby jiných organizací veřejné správy, jako například insolvenční rejstřík, evidence úpadců, katastr nemovitostí, územně identifikační registr adres, ověření identity uživatele kvalifikovaného certifikátu podle identifikace klienta Ministerstva práce a sociálních věcí, komunikace s ČNB a jejím platebním systémem ABO a přepočty zpětných podání daňových přiznání pro OSVČ. Ale také to budou doprovodné služby poskytované JIM daňovým subjektům. V první řadě elektronická registrace prostřednictvím ověřeného elektronického podpisu nebo přes datovou schránku zajišťující registraci bez nutné návštěvy úřadu. V souvislosti s elektronickými službami je nutno poskytovat autentizaci přístupu k subjektům na základě jména, hesla a SMS zpráv či různých certifikátů na datových médiích. Dále to budou doprovodné služby poskytované i dnes na stránkách finanční správy jako například daňový kalendář nebo inovovaný TaxTest. Pro úplnost výčtu služeb JIM nesmíme opomenout ani služby poskytované vnějším systémům. Správu centrálního registru pojištěnců zdravotního pojištění převeze JIM od veřejné zdravotní pojišťovny. JIM bude takto poskytovat informace o průběhu zdravotního pojištění, o pojistném na zdravotním pojištění a o subjektech a vztazích mezi nimi, na základě kterých bude probíhat informační činnost vůči třetím stranám.

3-2: Hlavní informační vazby JIM s okolím²⁸

3.2.5 Hlavní faktory přinášející úspory

Pro optimální funkčnost projektu Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů se musí celá česká veřejnost vést k vyšší ekonomické gramotnosti. Stejně jako zakotvení informatiky do učebních osnov pro nižší stupeň základních škol, by se v osnovách měla objevit také výuka ekonomiky a tím zajistit vyšší uvědomění občanů v této oblasti už od útlého věku. Všichni občané by tak, bez rozdílu jakým směrem se jejich další vzdělávání bude ubírat, měli v podvědomí základní ekonomické principy a s nimi důležitost placení daní. Žalostný je určitě stav, kdy s jakýmkoliv formulářem pro platbu daní se setkají až studenti na vysokých školách a to i přesto, že studovali střední školu s ekonomickým zaměřením. V běžném životě však placení daní není jen na vysokoškolsky vzdělaných občanech. Naopak obratnost občanů v sociálních dávkách a podmínkách jejich přiznání má vzrůstající tendenci.

Studie světové banky říká: „Hlavním předpokladem této vize je základní ochota českých občanů plnit své daňové povinnosti“²⁹. Dále pak: „Nejsou-li inkasní systémy spolehlivé, stává se efektivní krytí závažnou obtíží a může se v nich začít vyskytovat problém

²⁸ Ministerstvo financí České republiky. *Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM)* [online]. Vystavení neuvedeno, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

²⁹ Ministerstvo financí České republiky. *Implementace moderního, jednotného inkasního místa (JIM)* [online]. MFČR, [cit.2014-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

černých pasažérů. Jednotlivci mohou do systému vstupovat, aniž by zaplatili svou povinnou část příspěvků, čímž se systém stává finanční zátěží.“ Z těchto tvrzení nevyplývají povinnosti jenom na straně občanů, ale také závazky státu vůči občanům. Pro daňové subjekty by nemělo být finančně, administrativně ani časově zatěžující odvádění plateb pro stát. Proto by měl vzniknout moderní systém, který je již zaveden v ostatních rozvinutých zemích. Stát by měl vytvořit přehlednou, jednotnou legislativu, která je klíčová pro všechny subjekty. Dále by se měl vyvarovat neustálému vydávání novelizací a doplňkových znění, které na přehlednosti zrovna nepřidávají. Velkou změnu by také potřebovala odbornost našich zákonodárců, kteří by měli projednávat klíčové zákony pro rozvoj blahobytu a prosperity naší země, místo neustálého vedení populistických bojů. Spuštění finální verze projektu Jednoho inkasního místa bylo podle provedených studií a již vložených několika miliónových investic naplánováno na 1. leden 2013. Dnes však víme, že spuštění projektu bude zpožděno minimálně o 2 roky v lepším případě, zároveň však není vyloučeno, že projekt JIM bude mít stejný osud jako sKarty, nebo projekt IZIP. Myslím si, že tento osud si projekt Jednoho inkasního místa nezaslouží, jelikož v sobě skýtá řadu výhod jak pro plátce, tak pro stát a příjmy do veřejného rozpočtu.

Pokud nahlédneme do koaliční smlouvy nově vzniklé vlády podepsanou Českou stranou sociálně demokratickou, Hnutím ANO a Křesťanskou a demokratickou unií – Československou stranou lidovou v lednu roku 2014, uvidíme zavázání se ke zrušení zákona č. 458/2011 Sb. o změně zákonů souvisejících se zřízením Jednoho inkasního místa a dalších změn daňových a pojistných zákonů. Koalice se vyjádřila, že projekt JIM je legislativně nepoužitelný, nicméně zjednodušení daňového systému, správy daní a pojistného koalice podporuje. Těžko říci, jestli se nová vláda řídí heslem, pravicové zákony prosazovat nebudeme, a proto koncept Jednoho inkasního místa zavrhl, nebo se necítí na tak velký kulturní a mentální posun České republiky v této oblasti. Dá se říci, že koalice si z připravovaného zákona o Jednom inkasním místě vybere opatření, která nejsou náročná z hlediska legislativního procesu a vypadají dobře v meziročních statistikách. V koaliční smlouvě se píše: „Koalice zruší koncept superhrubé mzdy a solidární přírážky zavedením druhé sazby daně z příjmů fyzických osob. Tato sazba daně bude stanovena tak, aby byl rozpočtový dopad zrušení superhrubé mzdy a solidární přírážky neutrální (tj. nedojde ke zvýšení daňového zatížení fyzických osob).“ Podle připravovaných změn pro odvody z příjmů fyzických osob na rok 2015 však můžeme říci, že zatížení zaměstnanců se zvýší, naopak zaměstnavatelé za své zaměstnance odvedou méně do státního rozpočtu. Dále se nová

vláda zavazuje v bodě 2.5 koaliční smlouvy ke zlepšení výběru daní a „maximální digitalizaci správy daní“.³⁰ Takže i nadále budeme hovořit o projektu JIM, ale projekt JIM to již nebude. Cestou ke stabilizaci příjmů do státního rozpočtu nejsou neustálé novelizace, ale rozsáhlý a úplný koncept přeměn, jako tomu bylo v připravené studii proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů. Pokud by se dodržovaly navrhované zásady a plán přeměn, došlo by k plánovaným úsporám. S postojem nové vlády můžeme považovat přijímání jednotlivých konceptů projektu Jednoho inkasního místa za běh na dlouhou trať. Nicméně pro neustálý rozvoj inovací budou tyto změny časem nevyhnutelné a celková organizace a běh činností, jak jsou známy dnes u zdravotních pojišťoven, správy sociálního zabezpečení a finanční správy, budou v budoucnu nepřípustné. Možná se už nebude mluvit o projektu Jednoho inkasního místa, ale jednotlivé koncepce systému budou ať už chtěně nebo nechtěně začleňovány do veřejné správy. Automatizace a elektronizace procesů, jako je autorizace, identifikace, stanovení platebních výměrů, je nevyhnutelná ať už pro značnou úsporu nákladů, které mohou být vynakládány účelověji, nebo pro zajištění komplexnější a důslednější kontroly rizikových daňových subjektů pro minimalizování daňových úniků a jejich prevencí.

³⁰ Česká strana sociálně demokratická. *Koaliční smlouva mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL*, [online]. Vydání neuvedeno, [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.cssd.cz/aktualne/aktuality/koalicni-smlouva-mezi-cssd-hnutim-ano-a-kdu-csl/>

4 Zobrazení dopadu na konkrétním případě

4.1 Měsíční zúčtování mezd u zaměstnanců

Na třech konkrétních případech si ukážeme, jak se mění výše odvodů z mezd zaměstnanců v závislosti na výši hrubé mzdy. Při výpočtech daně z příjmů bereme v úvahu uplatnění pouze základní slevy na poplatníka. Základ daně pro výpočet sociálního a zdravotního pojištění je ve výši hrubé mzdy zaměstnance. Základ daně pro výpočet daně z příjmů je roven super hrubé mzdě, což je hrubá mzda navýšena o sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, neboli hrubá mzda navýšena o 34 %. Základ daně pro výpočet daně z příjmů se dále zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru. Čistá mzda je hrubá mzda snížená o daň z příjmů, sociální a zdravotní pojištění zaměstnance a další odvody, které zaměstnanec nahlásí svému zaměstnavateli, aby je strhával ze mzdy například na důchodové připojištění.

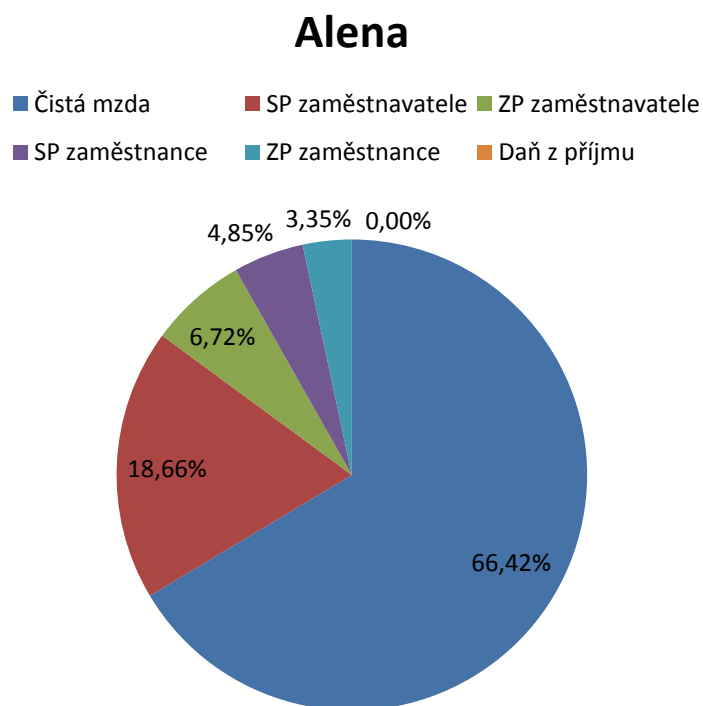
4.1.1 Paní Alena Nováková

Výše hrubé mzdy paní Aleny Novákové se rovná zákonem stanovené minimální mzdě pro rok 2014 ve výši 8.500 Kč, neboli 50,60 Kč na hodinu při stanovené týdenní pracovní době 40 hodin.

Hrubá mzda	8.500,-
SP zaměstnavatele (25 %)	2.125,-
ZP zaměstnavatele (9 %)	765,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	2.890,-
Základ daně	11.390,-
Zaokrouhlený základ daně	11.400,-
Daň z příjmu (15 %)	1.710,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	0,-
SP zaměstnance (6,5 %)	553,-
ZP zaměstnance (4,5 %)	382,-
Celkem pojistné za zaměstnance	936,-
Čistá mzda	7.564,-

Celkem odvody 3.826,-

Graf 1: Procentuální výše odvodů paní Aleny

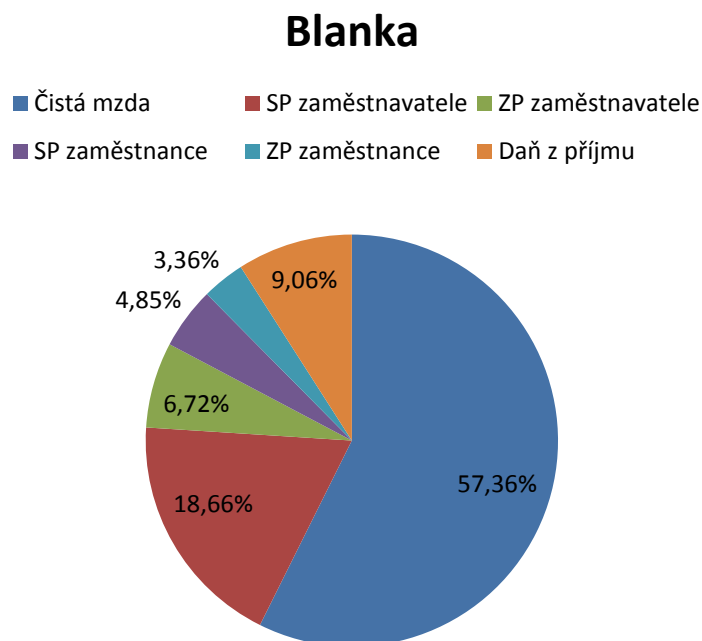
4.1.2 Paní Blanka Nováková

Hrubá mzda paní Blanky Novákové je ve výši průměrné mzdy za rok 2014.

Hrubá mzda	25.942,-
SP zaměstnavatele (25 %)	6.486,-
ZP zaměstnavatele (9 %)	2.335,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	8.821,-
Základ daně	34.763,-
Zaokrouhlený základ daně	34.800,-
Daň z příjmu (15 %)	5.220,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	3.150,-
SP zaměstnance (6,5 %)	1.686,-
ZP zaměstnance (4,5 %)	1.167,-

Celkem pojistné za zaměstnance	2.853,-
Čistá mzda	19.939,-
Celkem odvody	14.824,-

Graf 2: Procentuální výše odvodů paní Blanky

4.1.3 Paní Claudie Nováková

Měsíční hrubá mzda paní Claudie Novákové činila 186.300 Kč. Jelikož hrubá mzda alespoň v jednom měsíci přesáhla čtyřnásobek průměrné měsíční mzdy, má paní Nováková povinnost si vypočíst a odvést solidární zvýšení daně. Navíc u paní Claudie v měsíci červnu bude překročen strop maximálního vyměřovacího základu pro odvod sociálního pojištění. Výše maximálního vyměřovacího základu pro sociální pojištění je ve výši 48násobku průměrné mzdy, což pro rok 2014 představuje částku 1.245.216 Kč. Maximální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění pro roky 2013 až 2015 je zrušen.

Výpočet čisté mzdy paní Claudie pro měsíce leden až červen

Hrubá mzda	186.300,-
SP zaměstnavatele (25 %)	46.575,-
ZP zaměstnavatele (9 %)	16.767,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	63.342,-

Základ daně	249.642,-
Zaokrouhlený základ daně	249.700,-
Daň z příjmu (15 %)	35.385,-
Solidární zvýšení daně (7 %)	5.777,-
Celkem daň z příjmu	41.162,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	39.092,-
SP zaměstnance (6,5 %)	12.110,-
ZP zaměstnance (4,5 %)	8.384,-
Celkem pojistné za zaměstnance	20.494,-
Čistá mzda	124.644,-
Celkem odvody	124.998,-

$$\text{Výpočet solidárního zvýšení daně} = \frac{\text{ZD} - (4 \cdot \text{PM})}{100} \cdot 7 = \frac{186.300 - (4 \cdot 25.942)}{100} \cdot 7 = 5.777,-$$

Výpočet čisté mzdy paní Claudie pro měsíc červenec

Výpočet základu sociálního pojištění v měsíci červenci se provede vynásobením hrubé mzdy počtem měsíců, ve kterém k překročení maximálního vyměřovacího základu nedojde. Následně se získaná částka odečte od maximální vyměřovacího základu odvodů sociálního pojištění.

$$6 \cdot 186.300,- = 1.117.800,-$$

$$1.245.216,- - 1.117.800,- = 127.416,-$$

Hrubá mzda	186.300,-
SP zaměstnavatele (25 %)	31.854,-
ZP zaměstnavatele (9 %)	16.767,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	48.621,-
Základ daně	234.921,-
Zaokrouhlený základ daně	235.000,-

Daň z příjmu (15 %)	35.250,-
Solidární zvýšení daně (7 %)	5.777,-
Celkem daň z příjmu	41.027,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	38.957,-
SP zaměstnance (6,5 %)	8.282,-
ZP zaměstnance (4,5 %)	8.384,-
Celkem pojistné za zaměstnance	20.494,-
Čistá mzda	128.607,-
Celkem odvody	106.314,-

Výpočet čisté mzdy paní Claudie pro měsíce srpen až prosinec

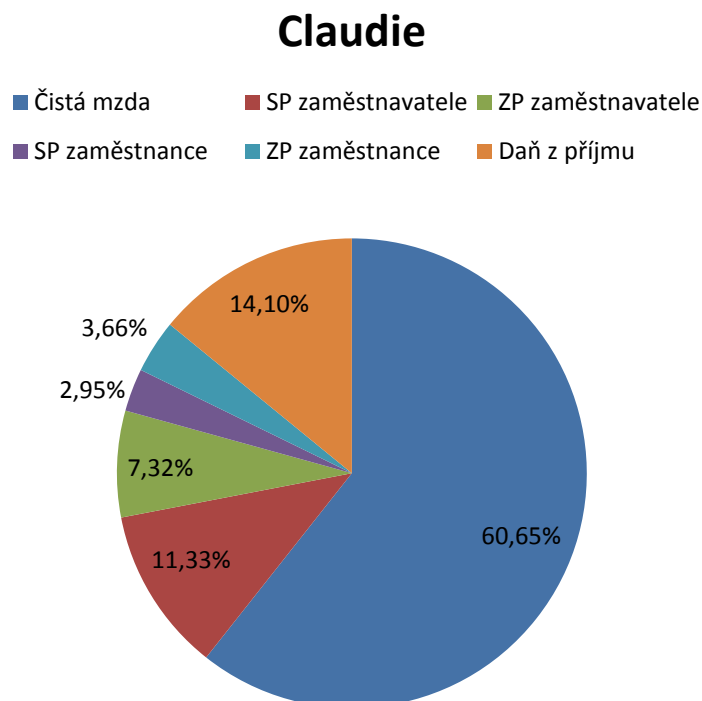
Hrubá mzda	186.300,-
SP zaměstnavatele (25 %)	0,-
ZP zaměstnavatele (9 %)	16.767,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	16.767,-
Základ daně	203.067,-
Zaokrouhlený základ daně	203.100,-
Daň z příjmu (15 %)	30.465,-
Solidární zvýšení daně (7 %)	5.777,-
Celkem daň z příjmu	36.242,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	34.127,-
SP zaměstnance (6,5 %)	0,-
ZP zaměstnance (4,5 %)	8.384,-
Celkem pojistné za zaměstnance	8.384,-
Čistá mzda	141.674,-

Celkem odvody

61.393,-

Pro přesnější srovnání jsem do následujícího grafu zadala hodnoty z ročního vyúčtování odvodů od paní Claudie Novákové z důvodů překročení stropu pro odvod sociálního pojištění.

Graf 3: Procentuální výše odvodů paní Claudie

Na grafech můžeme spatřit, že sociální a zdravotní pojištění zůstává stále stejné. Pouze při vyšších příjmech, kdy je během roku překročen maximální vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění, nám odvody právě na sociálním pojištění klesnou. Do této hranice nám také klesá procentuální vyjádření čisté mzdy ze základu daně, kdy právě čím větších příjmů dosáhneme, tím dříve překročíme maximální hranici pro odvody sociálního pojištění a právě o tuto částku se nám čistá mzda navyšuje. Nezabrání nám v tom ani nově vzniklá povinnost pro solidární zvýšení daně. Procento odvodů záloh na daň z příjmů roste s výší příjmů. Základní sleva na poplatníka nám pokryje odvody daně až do výše hrubé mzdy 10.200 Kč

4.2 Roční zúčtování příjmů u osob samostatně výdělečně činných

Pro výpočet ročních odvodů u OSVČ musíme předem znát výši minimálních a maximálních vyměřovacích základů pro výpočet odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Jak bylo výše zmíněno maximální vyměřovací základ pro sociální pojištění je 48násobek průměrné mzdy. Pro zdravotní pojištění není strop vymezen. Minimální roční vyměřovací

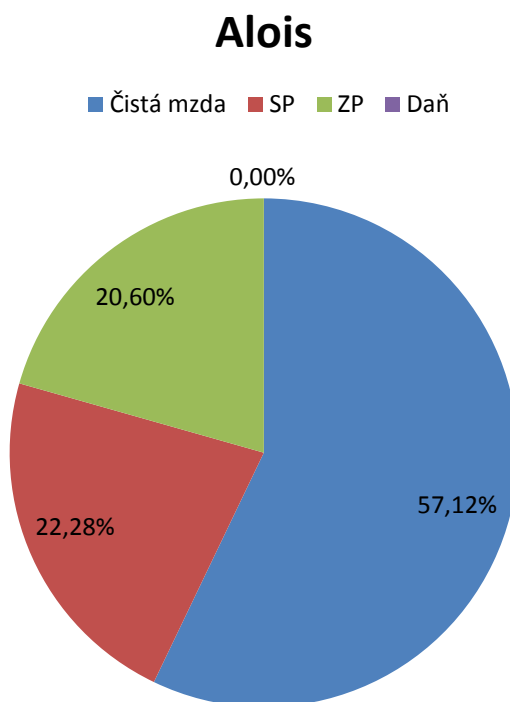
základ pro sociální pojištění je tvořen částkou 77. 832 Kč, což odpovídá minimálním měsíčním zálohám na sociální pojištění ve výši 1.894 Kč. U zdravotního pojištění je minimální vyměřovací základ ve výši 155.652 Kč a minimální měsíční zálohy odvádí částkou ve výši 1.752 Kč. Z tohoto vyplývá, že častým jevem, se kterým se můžeme v praxi setkat, je odvádění vyšších částek na zdravotní pojištění než na sociální pojištění, a to i v případě, že OSVČ odvádí 29,2 % na SP a 13,5 % na ZP z vyměřovacího základu.

4.2.1 Pan Alois Nový

Pan Alois Nový po všech uzávěrkových úpravách zjistil základ daně ve výši 102.000 Kč, což odpovídá stanovené měsíční minimální mzdě.

Základ daně	102.000,-
Daň z příjmu (15 %)	15.300,-
Sleva na poplatníka § 35ba	24.840,-
Celkem daň z příjmu	0,-
VZ SP	77.832,-
SP (29,2 %)	22.727,-
VZ ZP	155.652,-
ZP (13,5 %)	21.014,-
Čistý příjem	58.259,-
Celkem odvody	43.741,-

Graf 4: Procentuální výše odvodů pana Aloise

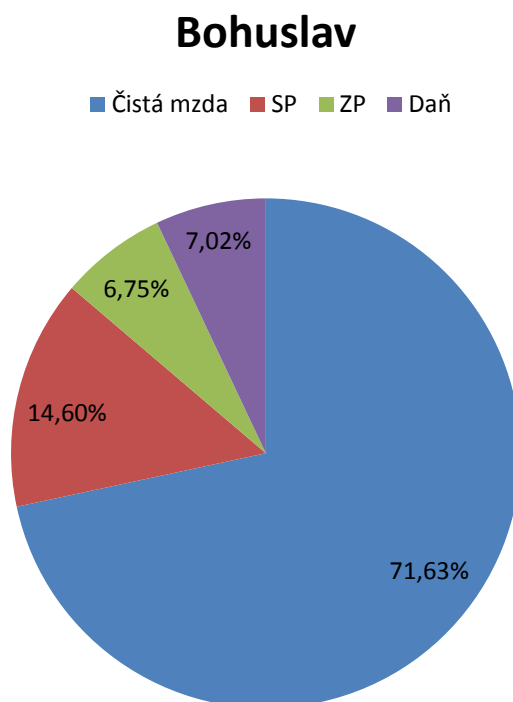

4.2.2 Pan Bohuslav Nový

Rozdíl všech příjmů a výdajů pana Bohuslava Nového je ve výši 311.304,-. Při rozdělení na dvanáct měsíců je částka shodná s průměrnou mzdou v České republice. Zde si také můžeme všimnout, že minimální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění je stanoven polovinou roční průměrné mzdy.

Základ daně	311.304,-
Daň z příjmu (15 %)	46.696,-
Sleva na poplatníka § 35ba	24.840,-
Celkem daň z příjmu	21.856,-
VZ SP	155.652,-
SP (29,2 %)	45.450,-
VZ ZP	155.652,-
ZP (13,5 %)	21.014,-
Čistý příjem	222.984,-
Celkem odvody	88.320,-

Graf 5: Procentuální výše odvodů pana Bohuslava

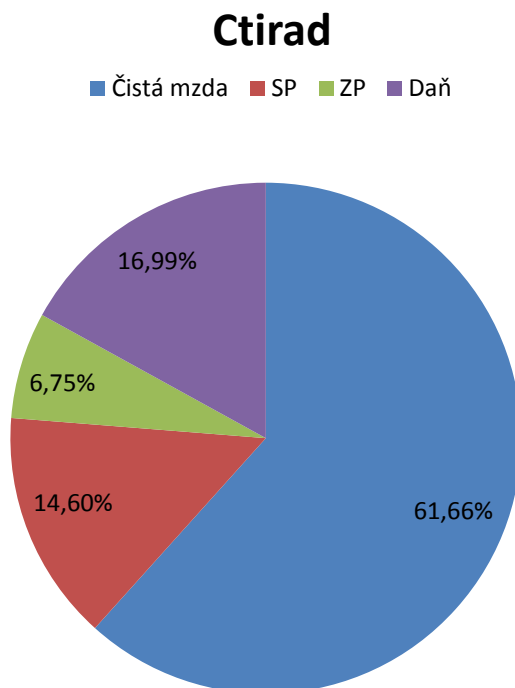

4.2.3 Pan Ctirad Nový

Pan Ctirad Nový si stanovil vyměřovací základ ve výši 2.235.600 Kč

Základ daně	2.235.600,-
Daň z příjmu (15 %)	335.340,-
Solidární zvýšení daně	69.324,-
Sleva na poplatníka § 35ba	24.840,-
Celkem daň z příjmu	379.824,-
VZ SP	1.117.800,-
SP (29,2 %)	326.398,-
VZ ZP	1.117.800,-
ZP (13,5 %)	150.903,-
Čistý příjem	1.378.475,-
Celkem odvody	857.125,-

Graf 6: Procentuální výše odvodů pana Ctirada

4.3 Srovnání ročních odvodů u zaměstnanců a OSVČ

Při zhodnocení všech tří příjmů můžeme vidět, že jen u Pana Aloise je procentuální vyjádření SP a ZP podstatně vyšší než v ostatních případech. Je to zapříčiněno tím, že i když jsme měli nízký základ daně, museli jsme pro výpočet odvodů použít stanovené minimální vyměřovací základy. Při překročení základu daně ve výši 311.304 Kč, bude procentuální výše odvodu na sociální a zdravotní pojištění stále stejná až do dosažení maximálního vyměřovacího základu pro sociální pojištění. Od této hranice se poměr odvodů na SP k základu dani bude snižovat. Procentuální podíl daně z příjmu na základu daně je od ZD ve výši 165.600 Kč rostoucí, do této částky se daň neodvádí, jelikož nám ji pokryje základní sleva na poplatníka.

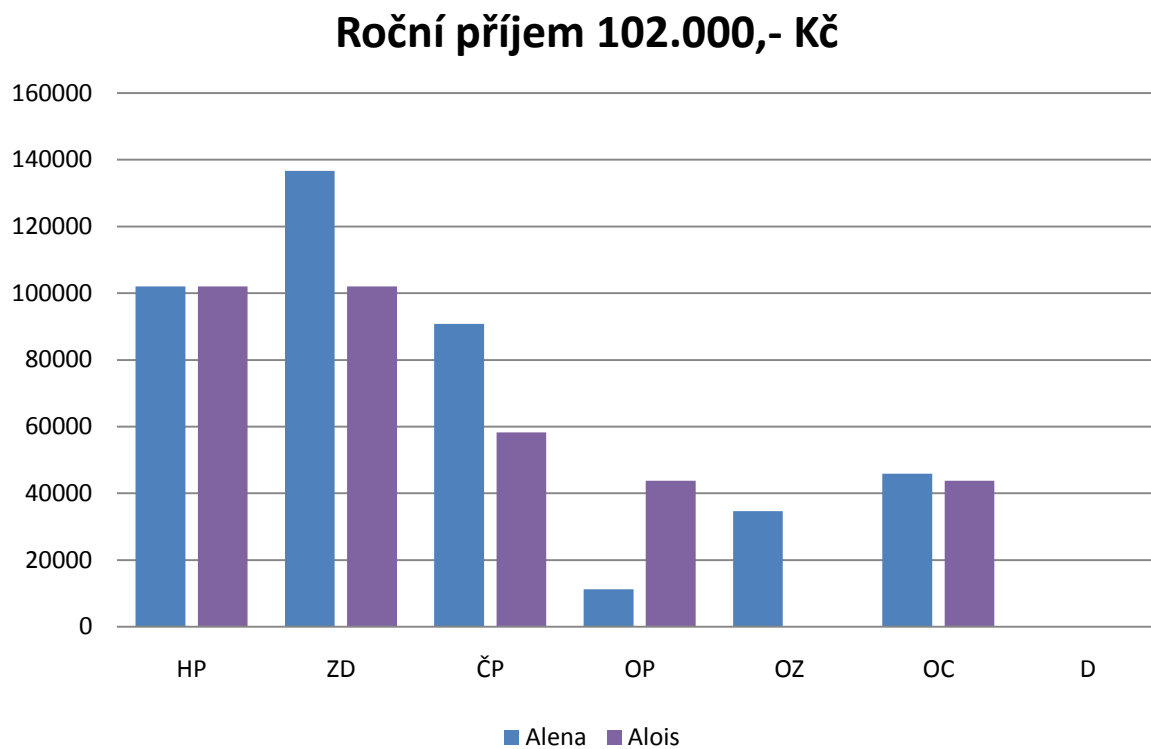
4.1: Srovnání výše odvodů u zaměstnanců a OSVČ

	Alena	Blanka	Claudie	Alois	Bohuslav	Ctirad
HP	102.000	311.304	2.235.600	102.000	311.304	2.235.600
ZD	136.700	417.200	2.748.200	102.000	311.304	2.235.600
ČP	90.780	239.320	1.666.669	58.259	222.984	1.378.475
OP	11.220	71.984	568.931	43.741	88.320	857.125
OZ	34.680	105.843	512.508			
OC	45.900	177.827	1.081.439	43.741	88.320	857.125
D	0	37.740	387.390	0	21.856	379.824

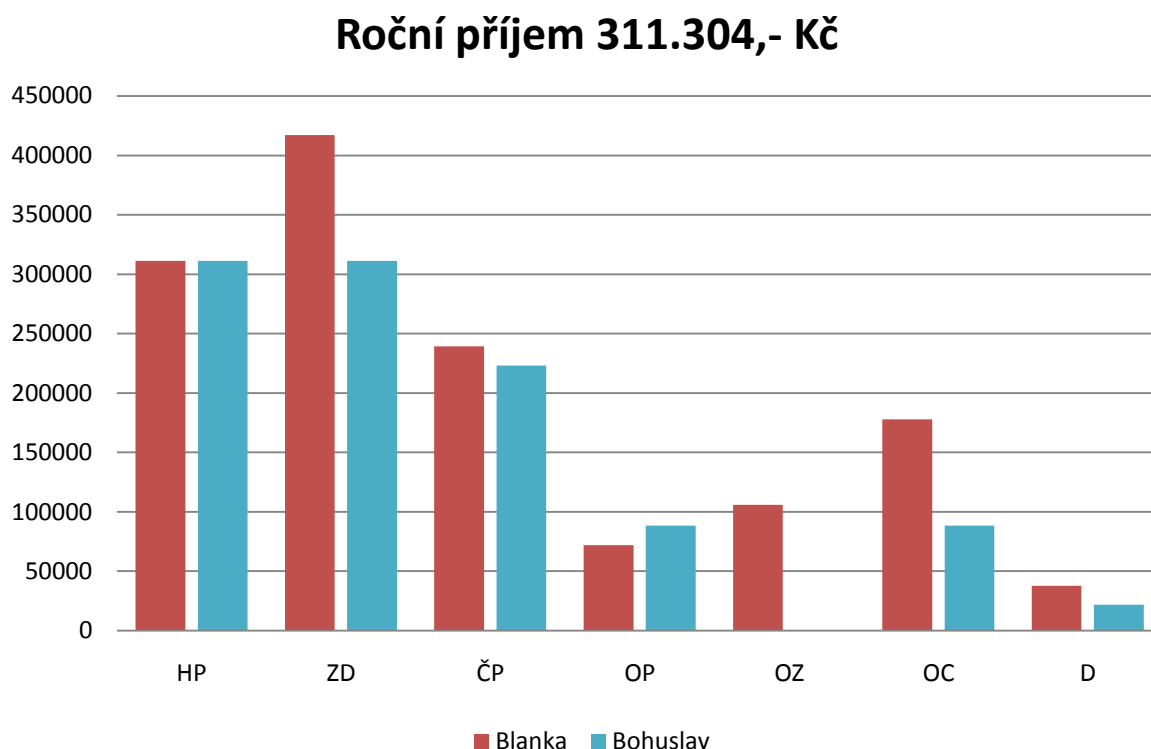
Z předcházející tabulky můžeme vyčíst, že čistá mzda zaměstnanců je vždy vyšší než čistý příjem OSVČ. Podnikatelé odvádějí daleko vyšší odvody, a to 13,5 % na zdravotní pojištění a 29,2 % na sociální pojištění. Navíc, jak jsme mohli vidět v předešlých příkladech, ačkoli má podnikatel nízké příjmy, musí odvádět SP i ZP z daleko vyšších vyměřovacích základů. Kdežto zaměstnanci se na svých odvodech podílejí se zaměstnavateli, zaměstnanec na 13,5 % přispívá jen z 1/3 a na sociální pojištění přispívá 6,5 %, 25 % přispívá zaměstnavatel. Celkové odvody zaměstnanců nejsou vyšší jen z důvodu vyššího odvodu na sociální pojištění, ale také z důvodu vyšší odváděné daně z příjmu. I když u příjmů ze závislé činnosti a příjmů ze samostatné činnosti je daň ve shodné výši 15 %, se odváděná daň liší o tisíce korun. Zaměstnanci svou daň z příjmu odvádějí ze základu daně, který je tvořen superhrubou mzdou, tudíž hrubou mzdou navýšenou o 34 %, což je výše odvodů hrazená zaměstnavatelem. Kdežto OSVČ mají stanovený základ daně jako rozdíl příjmů a výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Daň z příjmů ze závislé činnosti a jiných funkčních požitků plynoucí do státního rozpočtu za rok 2013 byla ve výši 84.484.864.000 Kč, kdežto daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti byla jen 1.353.578.000 Kč. Z tohoto můžeme usoudit, že příjmy plynoucí do státního rozpočtu za zaměstnance jsou daleko podstatnější a důležitější než příjmy od živnostníků. Nejen z důvodu vyšších odvodů daně, ale také z důvodu většího počtu zaměstnanců, kterých je něco málo přes 3.700.200

osob. V posledních letech neustále stoupá počet živnostníků a jejich vliv na českou ekonomiku.

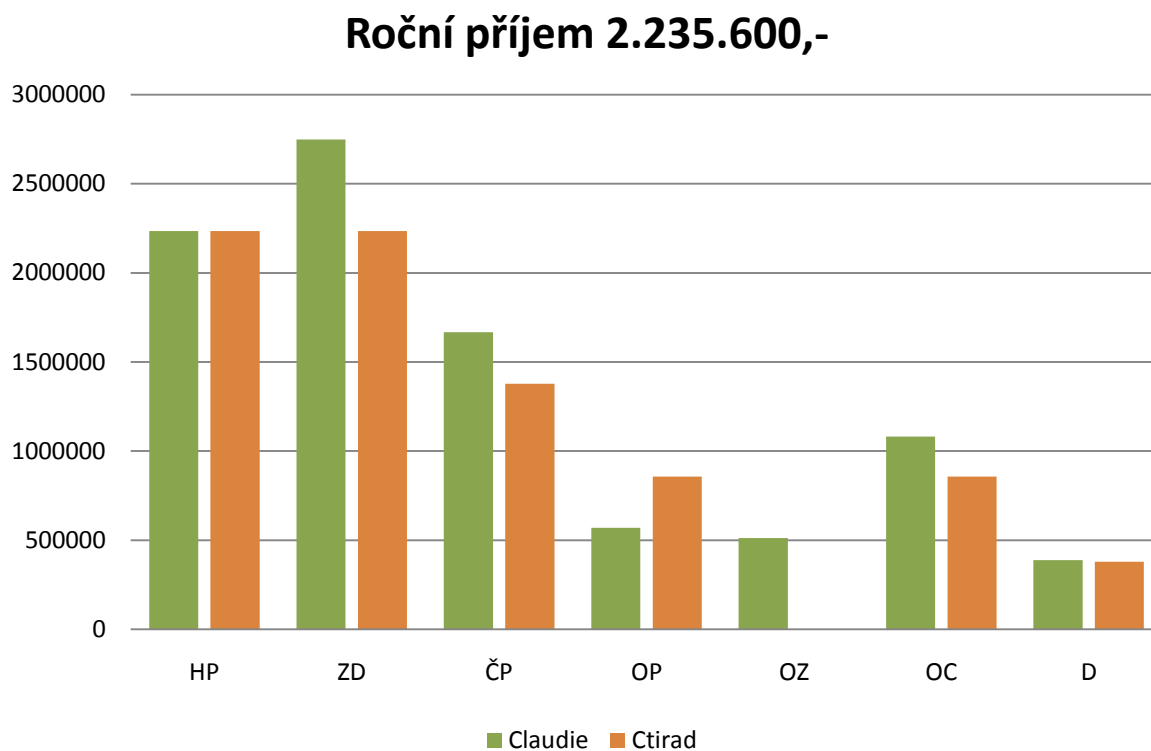
Graf 7: Výše ročních odvodů u příjmů 102.000 Kč

Graf 8: Výše ročních odvodů u příjmů 311.304 Kč

Graf 9: Srovnání ročních odvodů u příjmů 2.235.600 Kč

4.4 Měsíční zúčtování mezd u zaměstnanců od roku 2015

Měsíční zúčtování mezd od následujícího roku bude zcela odlišné od současné podoby, tedy za předpokladu, že vstoupí v platnost již schválené zákony a nebudou se vydávat další dodatečné úpravy. Zásadní změnou nebude jen spuštění projektu Jednoho inkasního místa pro příjmy státního rozpočtu, ale také zrušení superhrubé mzdy jako základu daně pro výpočet daně z příjmu. Tudiž se sjednotí základ daně pro všechny odvody z hrubé mzdy zaměstnance, což přispívá k zjednodušení a lepší přehlednosti zaměstnanců. Jelikož dojde ke snížení základů daně, musí přijít zvýšení sazby daně. Tu se zákonodárci také rozhodli sjednotit na stejnou výši s právníckými osobami, a to sice 19 %. Solidární zvýšení daně bude platné i v následujícím roce, a navíc bude zrušena sleva na poplatníka pro zaměstnance, jejichž roční příjem přesáhne 48násobek průměrné mzdy. Od 1.1.2015 se také sjednotí sociální a zdravotní pojištění odváděné za zaměstnance na výši 6,5 %, toto vyrovnaní sazeb vymysleli zákonodárci chytře, a to ve prospěch firem, které budou nově odvádět ZP za zaměstnance ve výši 7 %, o tyto snížené 2 procentní body se tak navýší zdravotní pojištění strhávané zaměstnancům. U sociálního pojištění dojde ke změně jen na straně zaměstnavatelů, kterým se mírně navýší odváděná sazba na 25,4 %. Z důvodu sjednocení odvodů se nadále nebudou rozlišovat platby u zaměstnavatelů na SP a ZP, ale bude se odvádět 32,4 % z úhrnu mezd. Zavedení tohoto termínu značně ulehčí firmám, protože firmy budou mít stanovenou horní hranici základu odvodu z úhrnu mezd, která také bude ve výši 48 násobku průměrné mzdy stanovené zákonem a násobku průměrného přepočteného stavu zaměstnanců ve firmě. Pokud firma překročí tuto hranici, nemusí již nadále odvádět za své zaměstnance odvody.

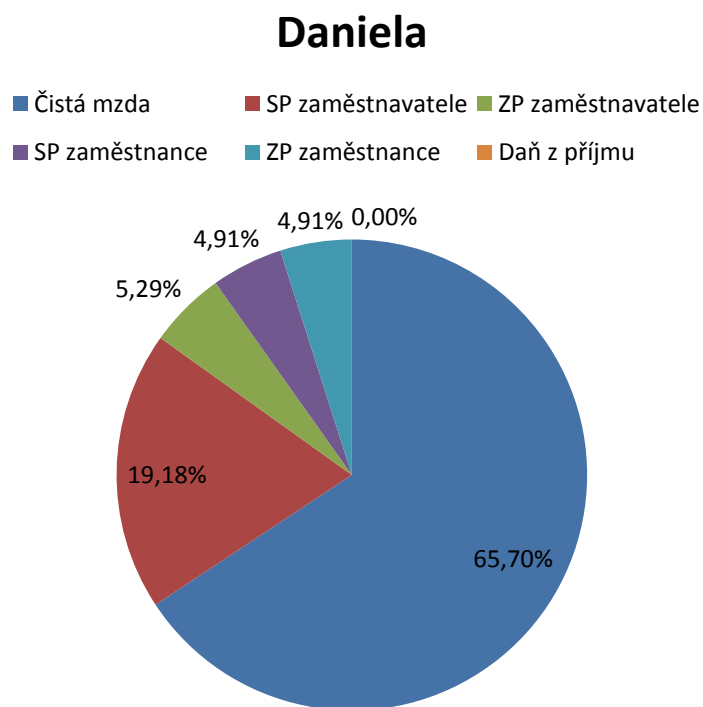
4.4.1 Paní Daniela Nováková

Paní Daniela má stanovenou hrubou měsíční mzdu na úrovni minimální mzdy, stanovenou však pro rok 2014. S velkou pravděpodobností se dá očekávat navýšení minimální mzdy. Podle nynějších slibů levicové vlády bychom se mohli dočkat minimální mzdy i ve výši 10.000 Kč. Pro zjednodušení a lepší srovnání jsem zachovala minimální mzdu ve stejné výši.

Hrubá mzda	8.500,-
SP zaměstnavatele (25,4 %)	2.159,-
ZP zaměstnavatele (7 %)	595,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	2.754,-

Základ daně	8.500,-
Daň z příjmu (19 %)	1.615,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	0,-
SP zaměstnance (6,5 %)	553,-
ZP zaměstnance (6,5 %)	553,-
Celkem pojistné za zaměstnance	1.106,-
Čistá mzda	7.394,-
Celkem odvody	3.860,-

Graf 10: Procentuální výše odvodů paní Daniely

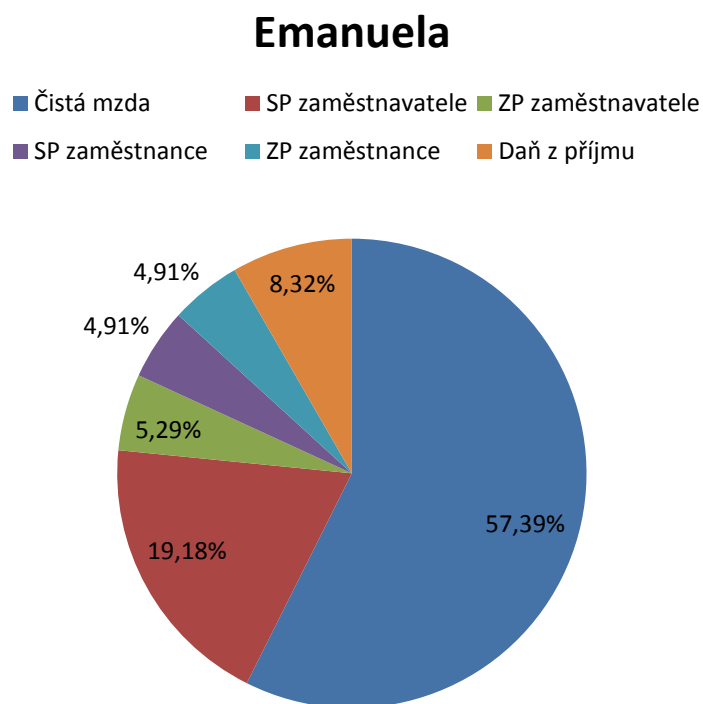

4.4.2 Paní Emanuela Nováková

Stejně jako u paní Blanky má paní Emanuela stanovenou měsíční hrubou mzdu na stejné úrovni jako je průměrná měsíční mzda. V příštím roce se dá taktéž předpokládat nárůst průměrné mzdy za hranici 26.000 Kč.

Hrubá mzda	25.942,-
SP zaměstnavatele (25,4 %)	6.589,-
ZP zaměstnavatele (7 %)	1.816,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	8.405,-
Základ daně	25.942,-
Daň z příjmu (19 %)	4.929,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	2.859,-
SP zaměstnance (6,5 %)	1.686,-
ZP zaměstnance (6,5 %)	1.686,-
Celkem pojistné za zaměstnance	3.372,-
Čistá mzda	19.711,-
Celkem odvody	14.636,-

Graf 11: Procentuální výše odvodů paní Emanuely

4.4.3 Paní Františka Nováková

Paní Františka má hrubou mzdu ve výši 186.300 Kč, což znamená, že v průběhu roku nejen že přesáhne maximální vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění, ale také dosáhne stropu pro odvod z úhrnu mezd u zaměstnavatele. Pro zaměstnance to však znamená zvýšení daně, jelikož si v tomto zdaňovacím období nemůže uplatnit slevu na poplatníka ve výši 24.840 Kč.

Výpočet čisté mzdy pro leden - červen

Hrubá mzda	186.300,-
SP zaměstnavatele (25,4 %)	47.320,-
ZP zaměstnavatele (7 %)	13.041,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	60.361,-
Základ daně	186.300,-
Daň z příjmu (19 %)	35.397,-
Solidární zvýšení daně	5.777,-
Sleva na poplatníka § 35ba	2.070,-
Daň z příjmu po slevách	39.104,-
SP zaměstnance (6,5 %)	12.110,-
ZP zaměstnance (6,5 %)	12.110,-
Celkem pojistné za zaměstnance	24.220,-
Čistá mzda	122.976,-
Celkem odvody	123.685,-

$$\text{Výpočet solidárního zvýšení daně} = \frac{ZD - (4 \cdot PM)}{100} \cdot 7 = \frac{186.300 - (4 \cdot 25.942)}{100} \cdot 7 = 5.777,-$$

Výpočet čisté mzdy paní Františky pro měsíc červenec

Zjištění základu pro výpočet sociálního pojištění:

$$6 \cdot 186.300,- = 1.117.800,-$$

$$1.245.216,- - 1.117.800,- = 127.416,-$$

Hrubá mzda	186.300,-

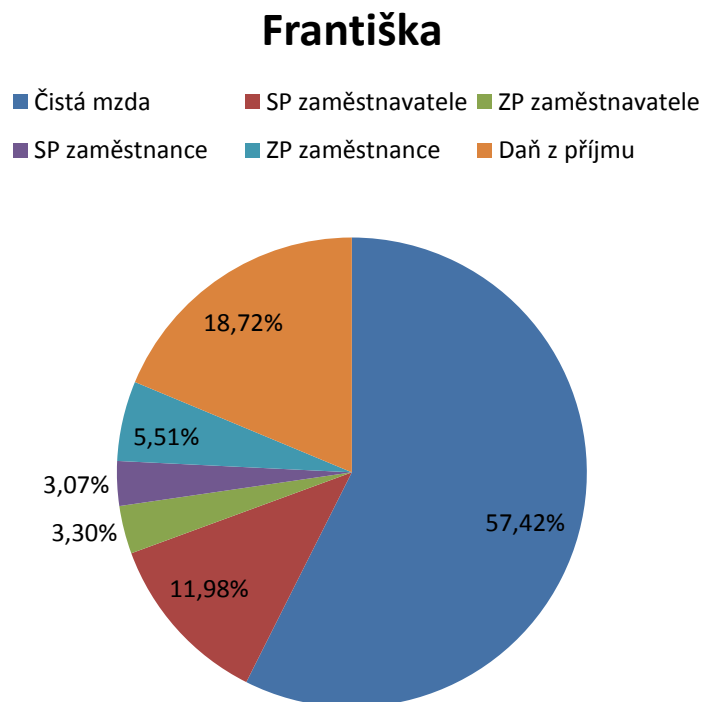
SP zaměstnavatele (25,4 %)	32.364,-
ZP zaměstnavatele (7 %)	8.919,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	41.283,-
Základ daně	186.300,-
Daň z příjmu (19 %)	35.397,-
Solidární zvýšení daně (7 %)	5.777,-
Celkem daň z příjmu	41.174,-
Sleva na poplatníka § 35ba	0,-
Daň z příjmu po slevách	41.174,-
SP zaměstnance (6,5 %)	8.282,-
ZP zaměstnance (6,5 %)	12.110,-
Celkem pojistné za zaměstnance	20.392,-
Čistá mzda	124.734,-
Celkem odvody	102.849,-

Výpočet čisté mzdy pro měsíce srpen až prosinec

Hrubá mzda	186.300,-
SP zaměstnavatele (25,4 %)	0,-
ZP zaměstnavatele (7 %)	0,-
Celkem pojistné za zaměstnavatele	0,-
Základ daně	186.300,-
Daň z příjmu (19 %)	35.397,-
Solidární zvýšení daně (7 %)	5.777,-
Celkem daň z příjmu	41.174,-
Sleva na poplatníka § 35ba	0,-
Daň z příjmu po slevách	41.174,-
SP zaměstnance (6,5 %)	0,-

ZP zaměstnance (6,5 %)	12.110,-
Celkem pojistné za zaměstnance	12.110,-
Čistá mzda	133.016,-
Celkem odvody	53.284,-

Graf 12: Procentuální výše odvodů paní Františky

4.5 Porovnání výše odvodů za zdaňovací období 2014 a 2015

Jak můžeme níže vidět, v následujícím zdaňovacím období dojde ke snížení čisté mzdy. To je zapříčiněno zvýšením odvodů za zaměstnance na zdravotním pojištění. Naopak na daních z příjmu od překročení hranice 10.895 Kč, kdy nám stále daň pokrývá sleva na poplatníka, budeme v příštím roce platit na dani z příjmu méně, i když se daň zvýšila z 15 % na 19 %. Snížení daně zapříčinilo zrušení superhrubé mzdy, což výrazně ulehčilo výpočet čisté mzdy. Pokud zaměstnanec překročí v roce hranici 48násobků průměrné mzdy, bude odvádět vyšší daň z příjmu než v letošním roce, jelikož si nebude moci uplatnit základní slevu ve výši 24.840 Kč. Zaměstnavatelé od příštího roku budou odvádět menší odvody za své zaměstnance, navíc čím větší příjem zaměstnanci budou mít, o to menší odvody zaměstnavatel musí odvádět. Pokud zaměstnanec svou mzdou překročí za rok částku

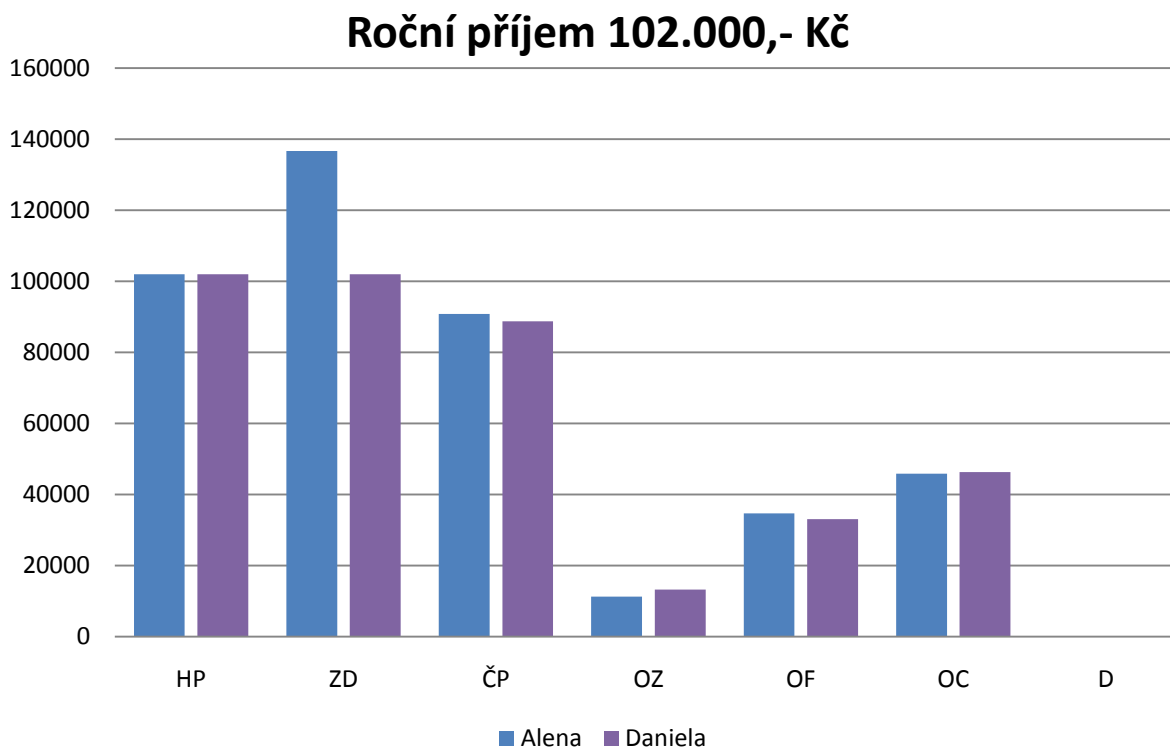
1.245.216 Kč, nemůže si za zdaňovací období uplatnit slevu na poplatníka. Za měsíce, v kterých si poplatník slevu uplatnil, vznikne zaměstnanci daňová povinnost ve výši právě uplatněné slevy.

Jak můžeme vidět, u nižších příjmů je rozdíl čisté mzdy mezi současným rokem a budoucím minimální. Čím vyšší příjmy budou poplatníci mít, tím větším je jejich daňové zatížení. Zaměstnancům pobírající vysokou mzdu nepomůže ve zvýšení čisté mzdy ani dosažení maximálního vyměřovacího základu pro sociální pojištění.

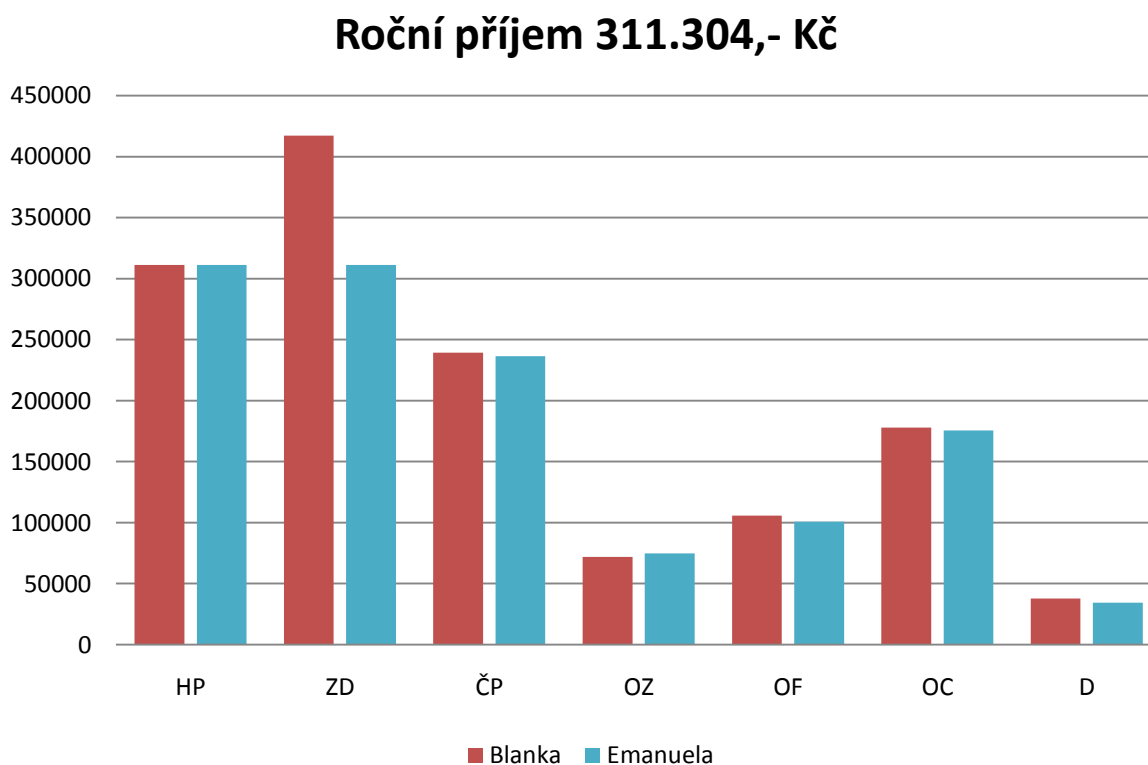
4.2: Srovnání výše odvodů za rok 2014 a 2015

	Alena	Blanka	Claudie	Daniela	Emanuela	Františka
HP	102.000	311.304	2.235.600	102.000	311.304	2.235.600
ZD	136.700	417.200	2.748.200	102.000	311.304	2.235.600
ČP	90.780	239.320	1.666.669	88.740	236.526	1.515.259
OZ	11.220	71.984	568.931	13.260	74.778	720.341
OF	34.680	105.843	512.508	33.048	100.863	403.450
OC	45.900	177.827	1.081.439	46.308	175.641	1.123.791
D	0	37.740	387.390	0	34.308	494.088

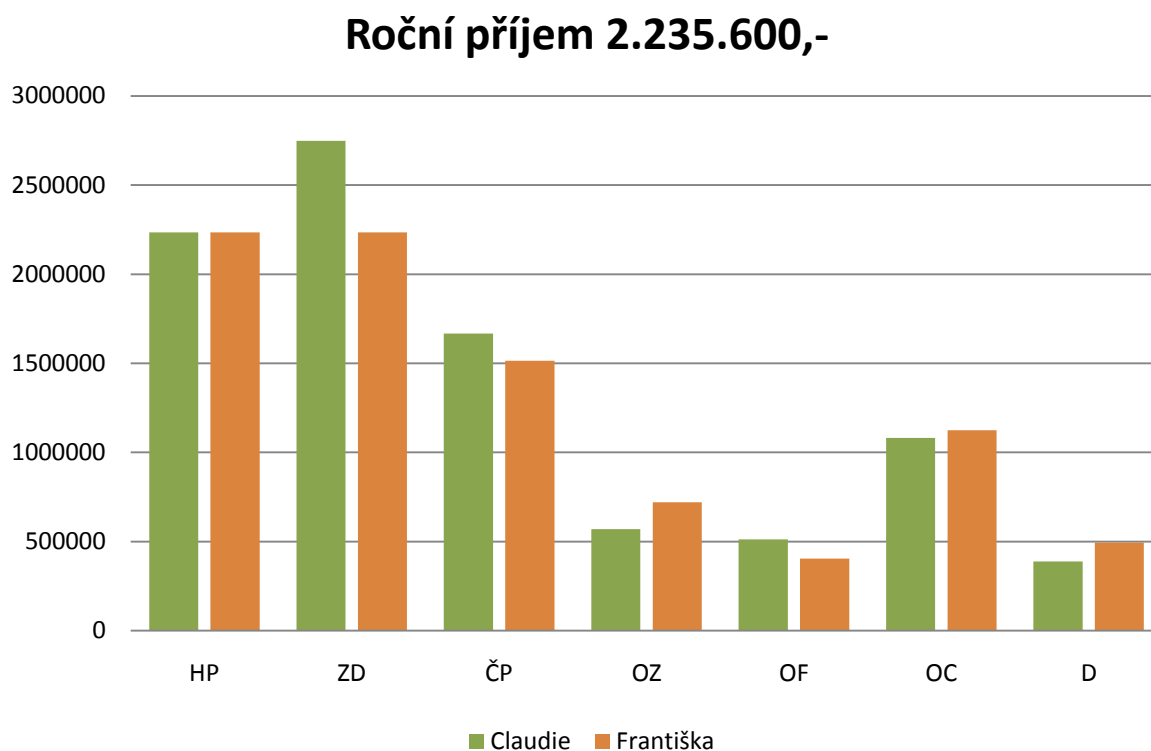
Graf 13: Srovnání ročních odvodů u příjmů 102.000 Kč

Graf 14: Srovnání ročních odvodů u příjmů 311.304 Kč

Graf 15: Srovnání ročních odvodů u příjmů 2.235.600 Kč

5 Závěr

Celkový obraz začlenění projektu Jednoho inkasního místa do veřejné správy, jak byl zamýšlen v této studii, bude možno vytvořit až se značným odstupem 10 až 20 let. Projekt Jednoho inkasního místa bych hodnotila velice pozitivně. Přípravenost projektu je důsledně promyšlená do nejmenších detailů. Projekt je zpracován celistvě a poukazuje na všechny silné i slabé stránky. Avšak spuštění tak rozsáhlého celku v předem naplánovaném harmonogramu by bylo velice bláhové. S odmítavým postojem nových zákonodárců se však obávám, že o projektu Jednoho inkasního místa uslyšíme čím dál méně. Podle mého názoru však jednotlivé části a silné stránky projektu budou přijímány a začleňovány do stávajícího systému. První vlašťovkou v tomto směru by mohla být novelizace zákona o daních z příjmů v roce 2015 a sjednocení vyměřovacího základu pro výpočet daně z příjmů, sociálního a zdravotního pojištění. Přejít na novější informační systémy bude časem také nevyhnutelný jak pro finanční správu, tak i pro Českou správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny. Standardizace postupů v rámci Evropské unie a s novými trendy bude muset vláda přitlačit a více inovovat také v oblasti eGovernmentu.

V této bakalářské práci byl shrnut současný stav legislativy, odvodu přímých srážek z příjmů fyzických osob a budoucího případného zavedení jednoho inkasního místa v rámci daňové reformy. V první kapitole byly vymezeny základní pojmy a současný stav týkající se daní z příjmů, sociálního a zdravotního pojištění. Následně jsme si přiblížili projekt Jednoho inkasního místa a shrnuli jsme všechny klady a zápory případného zavedení. Odůvodnili jsme proč by projekt Jednoho inkasního místa měl být spuštěn a za jakých podmínek, aby splnil všechny očekávání nejen tvůrců, zákonodárců, ale i nás občanů. V praktické části bakalářské práce jsme si na výpočtech ukázali, jaký je v současné době rozdíl mezi odvody fyzických osob z příjmů ze závislé činnosti a odvody z příjmů ze samostatné činnosti. Dále jsme si také nastínili výpočet čisté mzdy v následujícím roce a na grafech jsme mohli vidět o kolik a za jakých podmínek v příštím roce zaplatíme na odvodech více.

Celkové analýzy projektu Jednoho inkasního místa jsem dosáhla za pomoci predikce silných a slabých stránek chystané legislativní změny podle zákona č. 458/2011 Sb. o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Pro dosažení stanoveného cíle byla použita metoda kompilace dat z odborné literatury, internetových stránek a denního tisku. Pomocí deskripce byl vymezen současný stav legislativy podle zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociálním zabezpečení

a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákona č. 592/1992 Sb. o pojistném na veřejné všeobecné zdravotní pojištění a zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Závěrem bych chtěla poznamenat, že vzhledem k rozsahu bakalářské práce se mi dostatečně nepodařilo vystihnout všechny úskalí připravovaného projektu a dostatečně ho přiblížit. Nicméně k danému tématu jsem se snažila zaujmout vlastní názor a v práci ho patřičně odprezentovat. Se zavedením jednoho inkasního místa od roku 2015 nesouhlasím, i když zaujímám kladný postoj k celkovému projektu. Myslím si, že změny výše srážek z příjmů a nové zakotvení sociálního a zdravotního pojištění v zákoně o daních z příjmů a související změny budou pro následující rok dostatečně matoucí.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

- [1] ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2013. 5. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 176 s. ISBN 978-80-7263-765-2.
- [2] HAKALOVÁ, Jana a Yvetta PŠENKOVÁ. Daňová evidence. Ostrava: Ediční středisko VŠB-TU Ostrava, 2008. 104 s. ISBN 978-80-248-1798-9.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ. Abeceda mzdové účetní 2013. 23. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 576 s. ISBN 978-80-7263-800-0.
- [4] KOLEKTIV AUTORŮ. Meritum Mzdy 2012. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 780 s. ISBN 978-80-7357-749-0.
- [5] KOLEKTIV AUTORŮ. Meritum Mzdy od A do Z 2013. 10. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 572 s. ISBN 978-80-7357-998-2.
- [6] PELECH, Petr. Zdanění mezd, platů a příjmů ze závislé činnosti v roce 2013. 21. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 424 s. ISBN 978-80-7263-798-0.
- [7] PELECH, Petr a Vladimír PELC. Daně z příjmů: s komentářem 2013. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 1056 s. ISBN 978-80-7263-784-3.
- [8] VANČUROVÁ, Alena a Stanislav KLAZAR. Sociální a zdravotní pojištění – úvod do problematiky. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 121 s. ISBN 978-80-7357-381-2.

Elektronické dokumenty

- [1] Ministerstvo financí České republiky. Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (JIM) [online]. MFČR, [cit.2014-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>
- [2] Česká správa sociálního zabezpečení. 80let Sociálního pojištění [online]. ČSSZ, [cit.2014-01-25]. Dostupné z WWW: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf
- [3] Wikipedia. Social Security [online]. Wikipedie.org, [cit.2013-12-27]. Dostupné z WWW: http://en.wikipedia.org/wiki/Social_security
- [4] Wikipedie. Státní sociální podpora [online]. Wikipedia.org, [cit.2014-01-03]. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_poji%C5%A1t%C4%9Bn%C3%AD
- [5] Česká správa sociálního zabezpečení. Webové stránky České správy sociálního zabezpečení [online]. ČSSZ, [cit.2014-12-26]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/cz>

- [6] Ministerstvo financí České republiky. Monitor – Přehled státního rozpočtu [online]. MFČR, [cit.2014-01-13]. Dostupné z WWW: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/statni-rozpocet/>
- [7] EIM, Josef. Vývoj zdravotního systému v ČR. Brno, 2008. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, katedra národního hospodářství. Dostupné také z WWW: http://is.muni.cz/th/100355/pravf_m/Diplomova_prace.pdf
- [8] Ministerstvo financí České republiky. Harmonogram [online]. MFČR, [cit.2014-01-11]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/harmonogram>
- [9] Wikipedie. Reforma českých veřejných financí [online]. Wikipedia.org, [cit.2014-01-11]. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Reforma_%C4%8Desk%C3%BDch_ve%C5%99ejn%C3%BDch_financ%C3%AD_2007
- [10] Wikipedie. Reforma veřejných financí [online]. Wikipedia.org, [cit.2014-01-11]. Dostupné z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Reforma_ve%C5%99ejn%C3%BDch_financ%C3%AD
- [11] Vláda České republiky. Program schůze vlády České republiky 20. prosince 2006 [online]. Vláda, [cit.2014-01-15]. Dostupné z WWW: http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/D3DAA1B7D215D649C1257245003723F1
- [12] Ministerstvo práce a sociálních věcí. Reforma veřejných financí 2007 – 2010 [online]. MPSV, [cit.2014-01-14]. Dostupné z WWW: http://www.mpsv.cz/files/clanky/3901/MFCR_MPSV_RVF.pdf
- [13] Vláda České republiky. Program schůze vlády České republiky 20. prosince 2006 [online]. Vláda, [cit.2014-01-15]. Dostupné z WWW: http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/D3DAA1B7D215D649C1257245003723F1
- [14] Česká daňová správa. Výroční zpráva České daňové správy [online]. Finanční správa, [cit.2014-01-20]. Dostupné z WWW: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-vysledky-cinnosti/VZ_CDS_2012_CJ.pdf
- [15] Měšec. Jak se změni daňové zatížení u zaměstnanců v roce 2014 a 2015? [online]. Měšec.cz, [cit.2014-01-20]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/clanky/jak-se-zmeni-danove-zatizeni-u-zamestnancu-v-roce-2014-a-2015/>
- [16] Měšec. Změny a novinky roku 2014 v kostce [online]. Měšec.cz, [cit.2014-01-17]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/clanky/zmeny-a-novinky-roku-2014-v-kostce/>

[17] Česká správa sociálního zabezpečení. Výroční zpráva 2012 [online]. ČSSZ, [cit.2014-01-22]. Dostupné z WWW: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/A1301F7E-24AD-4CF9-8650-52EE3B158EE2/0/cssz_vz_2012.pdf

[18] Ministerstvo financí České republiky. Implementace moderního, jednotného inkasního místa (JIM) [online]. MFČR, [cit.2014-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

[19] Ministerstvo financí České republiky. Studie proveditelnosti Jednoho inkasního místa akceptována dne 7.10.2011 [online]. MFČR, [cit.2014-01-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/jedno-inkasni-misto/studie-proveditelnosti>

[20] Česká strana sociálně demokratická. Koaliční smlouva mezi ČSSD, hnutím ANO a KDU-ČSL, [online]. Vydání neuvedeno, [cit. 2014-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.cssd.cz/aktualne/aktuality/koalicni-smlouva-mezi-cssd-hnutim-ano-a-kdu-csl/>

Legislativa

[1] Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012, Občanský zákoník. In: Sbírka zákonů České republiky. 2012, částka 33. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

[2] Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992, o daních z příjmů. BusinessCenter.cz [online]. [cit.2014-01-02].. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>

[3] Zákon č. 48 ze dne 28. března 1997, Zákon o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. BusinessCenter.cz [online]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/vzp-pojistne/>

[4] Zákon č. 589 ze dne 17. prosince 1992, Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. BusinessCenter.cz [online]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/socialni-zabezpeceni-pojistne/>

Seznam zkratk

ABO - platební systém České národní banky
ADIS - automatizovaný daňový informační systém
AIS - automatický identifikační systém
ARES - administrativní registr ekonomických subjektů
B2B - be to business
ČNB - Česká národní banka
ČPZP - Česká průmyslová zdravotní pojišťovna
ČR - Česká republika
ČSSZ - Česká správa sociálního zabezpečení
DAP - daňové přiznání
DP - důchodové pojištění
DPH - daň z přidané hodnoty
EO - evidence obyvatel
EU - Evropská unie
FO - fyzická osoba
FÚ - finanční úřad
GFŘ - Generální finanční ředitelství
IDEA - analyticko vyhledávací software
IS - informační systém
ISZR - informační systém základních registrů
IT - informační technologie
IZIP - internetový projekt zdravotních knížek
JIM - jedno inkasní místo
Kč - korun českých
KIVS - komunikační infrastruktura veřejné správy
Městská správa sociálního zabezpečení
MFČR - Ministerstvo financí České republiky
mil. - miliónů
mld. - miliard
MPO - Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí

NP - nemocenské pojištění
OECD - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSSZ - Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ - osoba samostatně výdělečně činná
OZP - Oborová zdravotní pojišťovna
PM - průměrná mzda
PO - právnická osoba
PSSZ - pražská správa sociálního zabezpečení
RBP - Revírní zdravotní pojišťovna
ROB - registr obyvatel
ROS - registr osob
RÚIAN - Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
Sb. - sbírka
SMS - Short message service
SP - sociální pojištění
SSSR - Sovětských svaz socialistických republik
SÚSZ - státní úřad sociálního zabezpečení
SVČ - samostatně výdělečná činnost
ÚP - územní pracoviště
VoZP - Vojenská zdravotní pojišťovna ČR
VZ - vyměřovací základ
VZP - Veřejná zdravotní pojišťovna
ZD - základ daně
ZDP - Zákon o daních z příjmů
ZP - zdravotní pojištění
ZPMV - Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra
ZPŠ - Zaměstnanecká pojišťovna Škoda
ZTP/P - zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce

Seznam obrázků

2-1: Organizační struktura finanční správy	11
2-2: Organizační struktura České správy sociálního zabezpečení	18
2-3: Organizační schéma zdravotních pojišťoven	21
3-1: eGON symbol eGovernmentu ČR	31
3-2: Hlavní informační vazby JIM s okolím	33

Seznam tabulek

2.1: Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob v letech 2008 – 2012 (v mil. Kč)	13
4.1: Srovnání výše odvodů u zaměstnanců a OSVČ	46
4.2: Srovnání výše odvodů za rok 2014 a 2015	55

Seznam grafů

Graf 1: Procentuální výše odvodů paní Aleny	37
Graf 2: Procentuální výše odvodů paní Blanky	38
Graf 3: Procentuální výše odvodů paní Claudie	41
Graf 4: Procentuální výše odvodů pana Aloise	43
Graf 5: Procentuální výše odvodů pana Bohuslava	44
Graf 7: Procentuální výše odvodů pana Ctirada	45
Graf 8: Výše ročních odvodů u příjmů 102.000 Kč	47
Graf 9: Výše ročních odvodů u příjmů 311.304 Kč	48
Graf 10: Srovnání ročních odvodů u příjmů 2.235.600 Kč	48
Graf 11: Procentuální výše odvodů paní Daniely	50
Graf 12: Procentuální výše odvodů paní Emanuely	51
Graf 13: Procentuální výše odvodů paní Františky	54
Graf 14: Srovnání ročních odvodů u příjmů 102.000 Kč	56
Graf 15: Srovnání ročních odvodů u příjmů 311.304 Kč	56
Graf 16: Srovnání ročních odvodů u příjmů 2.235.600 Kč	57

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnutou licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněná v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

Monika Štěpánková